

DOKUMENTAS APIE PASIRENGIMĄ KNYGOS MOKSLŲ STUDIJOMS VILNIAUS UNIVERSITETE IR BIBLIOTEKOS KOMPLEKTAVIMO STRATEGIJAS PIRMAISIAIS XIX a. DEŠIMTMEČIAIS

Aušra Navickienė | Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto
Knygotyros ir leidybos tyrimų katedra
Universiteto g. 3, LT-01513 Vilnius, Lietuva
El. paštas: ausra.navickiene@kf.vu.lt

Arvydas Pacevičius | Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto
Dokumentinių medijų antropologijos katedra
Universiteto g. 3, LT-01513 Vilnius, Lietuva
El. paštas: arvydas.pacevicius@kf.vu.lt

XIX a. pirmaisiais trimis dešimtmečiais Vilniaus universitetas buvo novatoriška Europos aukštoji mokykla. Prie mokslo ir studijų institucijos garsinimo prisidėjo universiteto istorikai bei filologai, parengę darbų apie naują bibliografiją vadintą dalyką. Tuomet Vilniaus universitete buvo iškelta ir įgyvendinta šio mokslo, apimančio dabarties giminiškas knygotyros, bibliografijos, bibliotekininkystės ir kitas dokumentinės komunikacijos disciplinas, studijų idėja, Vilniuje paskelbti Europos mokslui svarbūs šios srities teoriniai ir istoriniai veikalai. Vadinamosios bibliografijos dėstymo Vilniaus universitete pradžia siejama su įvairiapuse pedagogine bei praktine bibliotekine ir bibliografinė Gottfriedo Ernesto Groddecko¹ ir jo mokinių Ludwiko Sobolewskio ir Aleksandro Wiktoro Bohatkiewicziaus veikla. Po Lenkijos ir Lietuvos valstybės žlugimo viename iš pirmųjų reorganizuoto Vilniaus universiteto posėdžių 1803 m. buvo svarstoma fakultetų pateikta medžiaga apie mokymo planus, atskirų disciplinų mokymą bei papildomų ar fakultatyvių dalykų įvedimo klausimai. Naudojantis aukštosios mokyklos išsaugotomis autonomijos teisėmis parengtame tų disciplinų sąrašė buvo paminėta ir bibliografija, kurią dėstyti pirmajam buvo pasiūlyta jau minėtam garsiam filologui ir bibliotekos prefektui G. E. Groddeckui². Nors profesorius priėmė pasiūlymą, kursas nebuvo pradė-

tas skaityti, neiškilo ir dokumentų, liudijančių apie numatomą jo struktūrą ir turinį. Tačiau G. E. Grodeckas daug nusipelnė pagal Gettingeno universiteto bibliotekos pavyzdį reorganizuodamas Vilniaus universiteto biblioteką, formuodamas jos fondus ir tokiu būdu parengdamas būtiną šio dalyko mokymo pagrindą. Jis išugdė ir talentingų mokslininkų – Joachimą Lelewelį, minėtus L. Sobolewskį, A. W. Bohatkiewiczų, taip pat Adamą Benediktą Jocherį, Kiprijoną Roką Nezabitauskį ir kitus, vėliau tiesiogiai prisidėjusius prie knygos mokslų plėtros buvusios Lenkijos ir Lietuvos valstybės kraštuose.

Kol buvo gyvas G. E. Grodeckas, Vilniaus universitete dėstyti bibliografiją niekam daugiau nebuvo siūloma. Jam mirus, 1825 m. universitetas kreipėsi į tuo metu Kremenece dirbusį Pawelą Jarkowskį³, ketindama jam patikėti naujo dalyko dėstymą ir bibliotekos prefekto pareigas. Tačiau P. Jarkowskiui atsisakius Vilniaus universiteto bibliotekos vadovu buvo paskirtas minėtas G. E. Grodecko mokinys, vertingų bibliografinių darbų autorius L. Sobolewskis⁴. Deja, sergantis L. Sobolewskis bibliografijos dėstyti taip pat nepradėjo. Jis nesukūrė ir bibliografijos teorijos veikalų, tačiau savo bibliografinę taikomą ir organizacinę veiklą priartinio naujos akademinės disciplinos įgyvendinimą. Manome, kad jis domėjosi bibliografija jau 1817 m., kai buvo universiteto komandiruotas į užsienio stažuotę, kad įgytų žinių ir grįžęs galėtų pretenduoti į profesoriaus vietą. 1819 m. Vilniaus spaudoje pasirodė jo pirmosios bibliografinės publikaci-

1 Getingeno universiteto absolventas, Christiano Gottlobo Heyne'ės auklėtinis G. E. Grodeckas akademinę karjerą Vilniuje pradėjo 1804 m. pabaigoje ir tęsė iki pat mirties 1826 m.

2 Profesorius daug dėmesio skyrė studentų darbui su knyga, jų mokslo tiriamojo darbo įgūdžių formavimui tiek savo vedamuose filologiniuose seminaruose, tiek įtraukdamas į bibliotekos darbus. Garsiajame filologiniame seminare klausytojai įgydavo tiek bibliotekinių ar knygotyriinių žinių, kad galėdavo dirbti klasikinių kalbų dėstytojais arba mokyklų bibliotekų vedėjais. (Plačiau žr. NAVICKIENĖ, Aušra. *Joachimas Lelewelis ir jo Dvejetas bibliografinių knygų*. Iš LELEWELIS, Joachim. *Dvejetas bibliografinių knygų*. T. 3: Studija ir anotuota asmenvardžių rodyklė. Studijos autorė Aušra Navickienė; anotuotą asmenvardžių rodyklę sudarė Vidas Račius, Viktorija Vaitkevičiūtė; leidinio redaktorių kolegija: Domas Kaunas, Alma Braziūnienė, Aušra Navickienė. Vilnius: Versus aureus, 2016, p. 41–42.)

3 P. Jarkowskis dėstė bibliografiją vadintą dalyką nuo 1809 iki 1832 metų Vilniaus universiteto žinioje veikusioje vienoje iš didžiausių Vilniaus švietimo apygardos mokyklų – Voluinės gimnazijoje, vėliau pavadintoje Kremeneco licėjumi. Naujos disciplinos dėstymo planus šioje Vilniaus universitetui pavaldžioje mokykloje pavyko įgyvendinti keliais dešimtmečiais anksčiau nei pačiame universitete.

4 Dvejus metus, 1826–1827 m. ir 1827–1828 m., Vilniaus universiteto literatūros ir meno skyriaus tvarkaraštyje buvo minimos visuotinės bibliografijos paskaitos, kurias reikėjo skaityti du kartus per savaitę – pirmadieniais ir ketvirtadieniais. (Plačiau žr. NAVICKIENĖ, A. *Knygos mokslo teoretikas A. W. Bohatkiewiczus*. Iš BOHATKIEWICZIUS, A. W. *Veikalas apie visuotinę bibliografiją*. Parengė Alma Braziūnienė, Aušra Navickienė, Sondra Rankelienė. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2004, p. 44–45.)

jos, papildančios Felikso Bentkowskio veikalų *Lenkų literatūros istorija (Historia literatury polskiej)*⁵ spragas. Dėl sveikatos problemų nebaigęs studijų Prancūzijoje, L. Sobolewskis 1819 m. grįžo į Vilnių ir kelerius metus universitete dėstė lotynų kalbą, toliau tęsdamas bibliografijos tyrinėjimus. G. E. Groddecko remiamas ir Adamo Czartoryskio rūpesčiu 1821–1823 metus vėl praleido užsienyje, dirbdamas Krokuvos ir Vienos bibliotekose ir kaupdamas Lenkijos (ir senosios Lietuvos) bibliografijos medžiagą. Išaiškinęs ir susisteminęs daug naujos informacijos, L. Sobolewskis toliau ją skelbė Vilniaus žurnaluose. Užsienio kelionių metu jis atliko didelį parengiamąjį darbą tiek kuriant Lenkijos (ir Lietuvos) bibliografiją, tiek kaupiant žinias apie knygos mokslų pasiekimus Europoje. Paskirtas universiteto bibliotekos vadovu, jis turėjo imtis ir bibliografijos dėstymo. Tačiau dėl silpnos sveikatos ar kitų priežasčių L. Sobolewskis skaityti paskaitų nepradėjo, ir galiausiai bibliografijos dėstytoju 1828 m. balandžio 19 d. tapo A. W. Bohatkiewiczus. Tarp „kitų priežasčių“ galima paminėti L. Sobolewskio įtemptą darbą rengiant esmingai papildytą Lenkijos (ir senosios Lietuvos) bibliografiją. Kad ji buvo intensyviai rengiama, liudija 1830 m. liepos 9 d. įrašas *Bibliotekos dienyne*⁶, pranešantis apie L. Sobolewskio mirtį ir rankraštinių palikimą, tarp kurio buvo 5 įrišti F. Bentkowskio *Lenkų literatūros istorijos* papildymų tomai⁷. Taigi bibliografijos knygų, ypač susijusių su polonika (lituanika), komplektavimu Sobolewskis tikrai rūpinosi (vėliau šio rūpesčio „estafetę“ iš jo perėmė A. Jocheris, priimtas į darbą bibliotekoje antrais L. Sobolewskio vadovavimo metais). J. Sobolewskiu užėmus bibliotekos vadovo postą, pagrindiniai darbai bibliotekoje griuvo ant kito G. E. Groddecko mokinio, tuomet aštuonerių metų bibliotekinio darbo patirtį turėjusio A. W. Bohatkiewicziaus pečių. 1828 m. balandžio 19 d. jis perėmė ir knygos mokslų dėstymą. Apie naujas pareigas A. W. Bohatkiewiczus po poros savačių pranešė laiške⁸ garsiajam istorikui J. Leleweliui, *Dvejeto bibliografinių knygų* autoriui. Šis po G. E. Groddecko mirties buvo tapęs Aleksandro globėju ir mokytoju. Dėl politinių aplinkybių priverstas palikti universitetą, J. Lelewelis ryšių su Vilniumi nenutraukė ir prisidėjo prie to, kad A. W. Bohatkiewiczus subręstų kaip dar vienas Vilniaus teoretikas⁹, realizuotų bibliografijos dėstymo idėją ir sukurtų bei paskelbtų teorijos kūrinį *Veikalas apie visuotinę bibliografiją (Rzecz o bibliografii powszechny)*. Aleksandro pasirengimas paskaitoms užtruko apie pusmetį. Išlikę laišakai J. Leleweliui atskleidžia, kokie buvo pasirengimo trukdžiai ir sunkumai. Sudaręs išsamų dalyko planą, Aleksandras užsisakė trūkstamos literatūros, tuomet jau gana išsamų knygotyrynės literatūros rinkinį universiteto bibliotekoje papildydamas keliomis dešimtimis naujų leidinių, studijavo užsienio autorius bei savo kolegų veikalus ir rašė paskaitų konspektus¹⁰. 1829 metų pradžioje Vilniaus universitete prasidėjo šios pirminės kny-

gos mokslus apėmusios disciplinos paskaitos. Kaip tuomet buvo įprasta, naujo kurso pradžios proga universiteto viešajame susirinkime 1829 m. sausio 10 d. A. W. Bohatkiewiczzius perskaitė įžanginę paskaitą. Platesnę visuomenę čia išsakytos jo mintys pasiekė iš žurnalo „Dziennik Wileński“ puslapių, kur netrukus buvo publikuotos, o 1830 m. išleistos atskira knygele¹¹. Bibliografijos paskaitos

5 BENTKOWSKI, F. *Historia literatury polskiej*. T. 1–2. Warszawa i Wilno, 1814. Šis F. Bentkowskio veikalas sukėlė pirmąją teorinę diskusiją apie bibliografiją vadinto mokslo ir literatūros istorijos disciplinų santykį. Ši diskusija vyko Vilniaus spaudoje ir joje dalyvavo profesorius G. E. Grodeckas, universiteto rektorius Janas Sniadeckis.

6 *Dziennik rozmaitych Czynności BIBLIOTEKI Uniwersytetu Imperatorskiego Wileńskiego*. Xiega 2ga. Od dnia 31. Marca 1823 roku. Lietuvos valstybės istorijos archyvas (LVIA), F721, ap. 2, b. 74. Toliau bus vartojama dokumento pavadinimo santrumpa – *Bibliotekos dienynas*.

7 Nurodyta, kad L. Sobolewskis mirė vakare tarp 9 ir 10 val., tarp jo skolinų bibliotekos knygų pasigesta antrojo J. Lelewelio *Dvejeto bibliografinių knygų* tomo, o minėtus bibliografinius papildymus F. Bentkowskio *Literatūros istorijai* tuoj prieš mirtį pasisavinęs L. Sobolewskio svainis Juzefas Milanowskis (žr. *Bibliotekos dienynas*, lap. 55v). Manytume, kad iš pastarojo vėliau rankraščius įsigijo J. Zawadzki ir jais naudojosi A. Joche-ri rengdamas *Obraz bibliograficznohistoryczny literatury i nauk w Polsce od wprowadzenia do niej druku po rok 1830 włącznie* (Wilno, 1840–1857).

8 HLEB-KOSZAŃSKA, H. Listy A. Bohatkiewiczza do J. Lelewela. *Roczniki biblioteczne*, 1964, t. 8, z. 1–2, s. 248–249.

9 Kai susigundęs įkurto Varšuvos universiteto naujos bibliotekos vadovo ir bibliografijos dėstytojo vieta, gal sekdamas mokytojo G. E. Grodecko pavyzdžiu, J. Lelewelis 1818–1821 m. darbavosi Varšuvos universiteto bibliotekoje, jis tapo bibliotekininkystės profesionalu, turinčiu bibliografijos dėstymo patirtį, sukaupe įvairių teorinių bei empirinių žinių bagažą plačiai suprantamo bibliografija vadinto mokslo erdvėje. 1821 m. sugrįžęs į Vilniaus universitetą kaip Vi-

suotinės istorijos katedros profesorius ir jos vadovas, J. Lelewelis parsivežė knygos metamokslo veikalo idėją ir susiformavusį jo planą. Kūrinio *Dvejetas bibliografinių knygų* (*Bibliograficznych ksiąg dwoje*) rašymas ir spausdinimas Vilniuje užtruko šešerius metus. Per pirmuosius trejetą profesoriavimo metų J. Lelewelis parengė pirmąjį tomą ir jį paskelbė. Prie antrojo tomo darbai su pertraukomis truko dar trejetą metų dramatiškai pasikeitus gyvenimo aplinkybėms, kai 1824 m. spalio mėnesį dėl filomatų bylos drauge su kitais dviem kolegomis buvo atleistas iš Vilniaus universiteto ir turėjo palikti miestą. *Dvejetas bibliografinių knygų* buvo paskelbtos Vilniuje J. Zawadzki spaustuviėje paties firmos savininko lėšomis 1823 m. ir 1826 m., o jo autorius įsiamžino kaip fundamentinių ir taikomųjų knygos mokslų (knygotyros teorijos ir metodologijos, knygos istorijos, bibliografijos metodikos, bibliotekininkystės, bibliotekų istorijos, rašto istorijos, diplomatikos, filigranistikos, kodikologijos, paleografijos, inkunabulistikos) kūrėjas, jų pradininkas buvusios Lenkijos ir Lietuvos valstybės žemėse.

10 HLEB-KOSZAŃSKA, H. Listy A. Bohatkiewiczza do J. Lelewela, s. 250–252. Plačiau apie A. W. Bohatkiewiczzius kaip bibliografijos dėstytojo veiklą žr. NAVICKIENĖ, A. Knygos mokslo teoretikas A. W. Bohatkiewiczzius, p. 44–49.

11 *Rzecz o bibliografii powszechney na otworzenie tego kursu w Cesarskim Uniwersytecie Wileńskim dnia 10. stycznia 1829. roku napisana przez Alexandra Bohatkiewiczza*. W Wilnie: nakładem i drukiem A. Marcinowskiego, 1830. 74 s.; liet. vertimas: BOHATKIEWICZSIUS, A. W. *Veikalas apie visuotinę bibliografiją*. Parengė A. Braziūnienė, A. Navickienė, S. Rankelienė. Vilnius, 2004. 270 p.

vyko visą pavasarį, apie jas buvo nurodoma 1829–1830 m. ir 1830–1831 m. tvarkaraščuose. Ketvirtis amžiaus skyrė A. W. Bohatkiewiczų nuo G. E. Grodecko ir keleri metai nuo L. Sobolewskio neįgyvendintų bandymų dėstyti bibliografijos dalyką. Pasitelkęs darbštumą, erudiciją, mokslo tiriamojo ir bibliotekinio darbo praktiką bei pirmtakų patyrimą, jis parengė naujos disciplinos mokymo kursą ir vainikavo pirminio knygos mokslo ir studijų raidą Vilniaus universitete XIX a. pradžioje.

Publikuojamas „Atgabentinių bibliografijos knygų sąrašas“ yra saugomas Lietuvos valstybės istorijos archyve tarp pavienių Vilniaus universiteto bibliotekos rankraščių (knygų ir periodinių leidinių sąrašų, prospektų, sąskaitų). Fonde (F. 721) yra ir daugiau Vilniaus universiteto dokumentų, taigi jis čia pateko neatsitiktinai. Sąrašas buvo sudarytas Vilniaus universiteto bibliotekininko padėjėjo A. W. Bohatkiewicziaus arba paties naujojo bibliotekos prefekto L. Sobolewskio ranka ir įteiktas prieš 1826 m. gruodžio 14 d. knyginkui Natanui Glücksbergui, turėjusiam prekybos įmonę Varšuvoje. Atrodo, kad tuomet knygų prekybos reikalus Vilniuje tvarkė Natano sūnus Danielius Emanuelis Glücksbergas (1802–1870)¹², o jam pagalbėdavo Teofilis Glücksbergas (1796–1876), nuo 1828 metų tapęs Vilniaus universiteto spaustuviniu ir knyginiu. Universiteto bibliotekos vadovu (oficialus titulas „bibliotekininkas“) adjunktą L. Sobolewskį Vilniaus universiteto taryba išrinko 1826 m. balandžio 1 d., 1826 m. gegužės 6 d. buvo gautas Rusijos švietimo ministerijos patvirtinimas ir, Simoną Žukowskį birželio 1 d. jo paties prašymu atleidus iš pareigų, birželio 4 d. L. Sobolewskis pradėjo eiti naujas pareigas¹³. Tų pačių metų pavasarį ir rudenį biblioteka pasipildė keliolika mokslo veikalų, iš kurių paminėtini Michaelio Deniso, Friedricho Adolfo Eberto, Étienne'o Gabrielio Peignot darbai. Remiantis Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekoje saugomais dokumentais, kurie į mokslinę apyvartą pateko dar 2004 m.¹⁴, galima teigti, kad per 1826–1828 metų laikotarpį Teofilis Glücksbergas¹⁵ parūpino 45 knygotyrimus veikalus. Tuomet biblioteka įsigijo nemažai naujų leidinių. Vien iš „paprastosios sumos“ 1826 m. pirkti 449 tomai, 1827 m. – 298 t., 1828 m. – 248 t., iš papildomos sumos – atitinkamai 29, 393 ir 496 tomai¹⁶. Būtent didesnės dalies minėtų knygotyros veikalų komplektavimą ir atspindi publikuojamas „Atgabentinių bibliografijos knygų sąrašas“. Taigi šio sąrašo atsiradimas sietinas su planais skaityti Vilniaus universitete bibliografijos paskaitas, taip pat rengiamais bibliologijos mokslo darbais, kurių autoriai buvo Vilniaus universiteto bibliotekos darbuotojai. Tiesa, „Atgabentinių bibliografijos knygų sąrašo“ sudarymo data (1826 m. gruodžio 14 d.) verčia manyti, kad jo iniciatorius buvo ne A. W. Bohatkiewiczius, o L. Sobolewskis, 1826 m. birželio

4 d. gavęs iš tuometinio bibliotekos vadovo S. Žukowskio bibliotekos raktus ir sąskaitų knygą ir pradėjęs eiti bibliotekos prefekto (bibliotekininko) pareigas¹⁷. Perėmęs biblioteką ir jos rinkinius, L. Sobolewskis 1826 m. birželio 23 d. pranešė apie tai universiteto vadovybei¹⁸, o jau kitą dieną – birželio 24-ąją – Vilnių pasiekė pirmoji N. Glücksbergo pristatyta¹⁹ bibliografijos knyga – Friedricho Adolfo Eberto *Bibliotekininkų rengimas*²⁰ (simboliškas įsigijimas atsižvelgiant į pradėtas eiti L. Sobolewskio pareigas). Apskritai galima teigti, kad publikuojamas „Atgabentinių bibliografijos knygų sąrašas“ atsirado L. Sobolewskio ir visos Vilniaus universiteto bibliotekos rūpesčiu, o solidus bibliologijos veikalų rinkinys buvo sukauptas visų pirma A. W. Bohatkiewicziaus pastangomis. Galimas daiktas, kad knygotyros darbų tiek L. Sobolewskis, tiek A. W. Bohatkiewiczius turėjo asmeninėse bibliotekose, kurių istorinių pėdsakų ir palikimo paieškos galėtų tapti atskira tyrimų tema.

„Atgabentinių bibliografijos knygų sąrašė“ užregistruota 211 pavadinimų knygų (iš jų 4 pozicijos išbrauktos, galimas daiktas, A. W. Bohatkiewicziaus ranka). Dokumentas sudarytas nesilaikant nei abėcėlinės, nei dalykinės ar chronologinės tvarkos. Galima įžvelgti mėginimą leidinius grupuoti pagal kalbas – pavyzdžiui, nr. 113–130 suregistruotos knygos italų kalba, tačiau tokios

12 *Bibliotekos dienyne* nurodyta, kad Emanuelis Glücksbergas 1827 m. kovo 7 d. VUB atidavė atgabentas bibliografijos srities knygas pagal katalogą, kuris jam buvo pateiktas anksčiau – iš viso 10 vnt., taip pat vieną teologijos knygą. Visos knygos kainavo 29 rub. 75 kap., žr. *Bibliotekos dienyne*, lap. 25r, ir publikuojamo „Atgabentinių bibliografijos knygų sąrašo“ įr. 164.

13 *Bibliotekos dienyne*, lap. 20v. Plg.: NAVICKIENĖ, A. Knygos mokslo teoretikas A. W. Bohatkiewiczius, p. 30–31.

14 *Comptes avec l'Université* [Bibliotekos sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve ir knygynu]. Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos Rankraščių skyrius (toliau – LMAVB RS), f. 9, b. BF–115, lap. 1–5. Pirmą kartą šie dokumentai į mokslinę apyvartą įtraukti 2004 m., kai jais pasiremta rašant minėtą studiją apie A. W. Bohatkiewiczių (NAVICKIENĖ, A. Knygos mokslo teoretikas A. W. Bohatkiewiczius, p. 45).

15 Po konkurencinės kovos metų 1828 m. Teo-

filiui pavyko iš ilgamečio Vilniaus universiteto spaustuvininko Józefo Zawadzkiego paveržti universiteto spaustuvininko titulą ir privilegijas.

16 *Alma Mater Vilnensis*: Vilniaus universiteto turtai istorijos skersvėjuose (XVI–XXI a.). Vilnius, 2016, p. 747, 2 lentelė.

17 VU Taryba bibliotekos prefektu su bibliotekininko titulu 1826 m. balandžio 1 d išrinko adjunktą L. Sobolewskį, kuris Rusijos švietimo ministro patvirtinimą gavo gegužės 6 d. Bibliotekininko padėjėjas ir i.e.p. prefektas S. Žukowskis paties prašymu iš pareigų buvo atleistas birželio 1 d. ir atidavė pareigas pradėjusiam eiti birželio 4 d. L. Sobolewskiu saskaitų knygą ir bibliotekos raktus, žr. *Bibliotekos dienyne*, lap. 20v.

18 *Bibliotekos dienyne*, lap. 20v.

19 *Comptes avec l'Université* [Bibliotekos sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve ir knygynu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF–115, lap. 2r.

20 EBERT, F. A. *Die bildung de bibliothekars*. Leipzig: Steinacker und Wagner, 1820.

tvarkos nuosekliai nesilaikoma. Sąrašas bibliografinio aprašo požiūriu sudarytas nepriekaištingai, išlaikant aiškią ir vienodą bibliografinio įrašo struktūrą, nurodant autorių, leidimo metus ir vietą, formatą, kai kur yra pateiktas tomų skaičius. Veikalų autorių pavardės neiškeltos į aprašo pradžią, tačiau pabrauktos juodu rašalu. Šalia pagrindinės bibliografinės informacijos, yra pateikta 34 knygų įsigijimo data su nuoroda į atitinkamą įrašą *Bibliotekos dienyne*. Šie papildomi įrašai atskleidžia, kad septynios sąrašo knygos (nr. 50, 71, 159, 160, 161, 162, 163) buvo įsigytos 1826 m. gruodžio 14 d., šešios (nr. 14, 28, 48, 49, 69, 164) – 1827 m. kovo 7 d., dvi (nr. 24, 73) – 1827 m. kovo 27 d., viena (nr. 158) – 1827 m. gegužės 11 d., devynios (nr. 3, 4, 21, 47, 74, 76, 80, 110, 165) – 1828 m. spalio 6 d., penkios (nr. 25, 36, 67, 72, 157) – 1829 m. liepos 24 d., viena (nr. 64) – 1830 m. liepos 29 d. Tarp įsigytų bibliologijos knygų vyrauja literatūra prancūzų kalba (18 pozicijų), taip pat darbai lotynų (8), vokiečių (6), anglų (1) ir lenkų (1) kalbomis. Taigi rengiantis bibliografijos kurso dėstymui buvo remiamasi visų pirma prancūzų knygų mokslo atstovų darbais, taip pat Apšvietos epochos lotynų ir vokiečių autorių veikalais. Apskritai buvo įsigyta vos 15 proc. knygų, užfiksuotų „Atgabentinių bibliografijos knygų sąrašė“. Toks menkas įsigijimo procentas rodo, kad pasirinktas knygininkas T. Glücksbargas nepakankamai kruopščiai vykdė prisiimtus įsipareigojimus, vėlavo tiekdamas knygas, tai patvirtina tiek A. W. Bohatkiewicziaus korespondencija, tiek kiti šaltiniai. Kita vertus, Vilniaus universiteto biblioteka bibliografijos knygas taip pat užsakinėjo ir pirko Peterburge iš knygininko Gräffe's, kuris 1828 m. liepos 7 d. atsiuntė senovės Egipto rašto raidai, istorijai skirtus darbus²¹: *Precis du systeme hieroglyphique de Champollion, texte et planches voll. 2, 2de edit.* (Paryžius, 1828); *Les principeaux monumens Egyptiens du Musee Britanique*, par Ch. Yorke et Martin Leake (Londonas, 1827)²². Pulavuose iš bibliotekininko Karolio Sienkiewicziaus 1830 m. liepos 29 d. kartu su VU kuratoriaus kanceliarijos laišku buvo gautas Dibdino veikalas *Bibliotheca Spenceriana*, t. 1–4 (Londonas, 1814–1815)²³, o iš Osolinskių bibliotekos Lvove direktoriaus kun. Franciczeko Siarczyński, VU rektoriaus tarpininkavimu, 1829 m. sausio 4 d. įsigytas „Viešosios Osolinskių bibliotekos mokslinis žurnalas“²⁴. Vilniuje bibliografijos darbai pirkti ir gauti dovanų iš knygininkų Moritzo, Zawadzki, gatvės bukinistų, VU akademinės bendruomenės narių. Antai 1825 m. vasario 21 d. prefektas G. E. Grodeckas atidavė įrašytiną į VUB katalogą Johano Philippo Krebso veikalą *Handbuch der philologischen Bücherkunde* (T. 1–2, Brėmenas)²⁵, paimtą iš knygininko Moritzo²⁶. 1829 m. sausio 30 d. Moritzas VUB atidavė Smirdino knygyno rusiškų knygų katalogą, kainavusį 5 rub. asignacijomis, o sumokėta Moritzui kartu su siuntimo išlaidomis 1 rub. ir 70 kap. sidabru²⁷. 1827 m. kovo

17 d. iš Zawadzkiego pagal sąskaitą buvo paimti du veikalai (4 tomai), kainavę 11 sid. rub. ir 47,5 kap: 1. *Manuel du Bibliophile p. Peignot*, Dijon 1823, voll. 2, 8°; 2. *Dictionaire bibliographique ou nouveau manuel du libraire*, publié p. Ponthieu, Paris 1824, voll. 2, 8^o²⁸. 1827 m. gegužės 11 d. iš gatvės bukinisto Benjamino Wulfowicziaus už 3 rub. sidabru buvo nupirktas knyga *Spaustuvių istorija Lenkijos Karalystėje ir Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje* (Krokuva, 1826)²⁹, o 1829 m. kovo 9 d. iš Leono Rogalskio – J. Lelewelio veikalas *Bibliotekų istorija (Dzieje Bibliotek)*. Varšuva, 1828)³⁰. Taigi, turtinant bibliologijos knygų lobyną prisidėjo ne tik knygininkai Glücksbergai, bet ir smarkiai knygų prekybą su Universitetu 1828–1832 m. išplėtęs Gräfte, taip pat Zawadzki, Moritzas, Vilniaus akademinės bendruomenės nariai, partneriai Vilniuje, Pulavuose bei Lvove.

Publikuojant „Atgabentinių bibliografijos knygų sąrašą“ išlaikyta originalaus šaltinio bibliografinio įrašo struktūra, laužtiniuose skliaustuose įterpiančios būtinus elementus: asmenvardžius (autorių, vertėjų, redaktorių), nurodant leidėją (spaustuvininką), prireikus tikslinant tomų skaičių, praplečiant pavadinimą. Tokia publikavimo metodika iš esmės atitinka esmines nuostatas, taikomas senųjų šaltinių skelbimui, siekiant kuo mažiau iškreipti originalaus teksto struktūrą, dėstymo logiką ir kalbinius ypatumus. Paaiškinimai, teikiami išnašose, yra skirti atskirų leidinių ypatumams, reikšmingumui, vartojimo Lietuvoje bibliologijos mokslo erdvėje intensyvumui aptarti. Taip pat išnašose pateikiamos pastabos apie publikuojamame sąrašė minimų veikalų (ne)naudojimą XIX a. Vilniuje parengtuose ir išleistuose svarbiausiuose to meto knygos mokslo veikaluose – J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų* ir A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, jų įsigijimo aplinkybes, kainą.

21 *Bibliotekos dienynas*, lap. 34v. Plg. *Veikalas apie visuotinę bibliografiją*, p. 47–48.

22 Abiejų kaina 65 rub. asignacijomis. Champollionas minimas Bohatkiewicziaus veikale, p. 166, 173.

23 DIBDIN, Thomas Frognall. *Bibliotheca Spenceriana, or A Descriptive catalogue of the books printed in the fifteenth century, and of many valuable first editions, in the library of George John Earl Spencer*. London: Longman, Hurst, Rees, Orme & Braun, 1814–1815.

24 *Czasopism naukowy Księgozbioru publicznego*, zesz. 1–2, žr. *Bibliotekos dienynas*, lap. 39v.

25 KREBS, Johann Philipp. *Handbuch der philologischen bücherkunde, für philologischen und gelehrte schulmänner*. Vol. 1–2. Bremen: J. H. Heyse,

1822–1823.

26 *Bibliotekos dienynas*, lap. 14r., įrašas nr. 24, prie kurio pridėtas ženklas NB su nuoroda, kad veikalas bus įrašytas vėlesnėje sąskaitoje, todėl jis neįrašomas į katalogą, t. y. nelaikomas įsigyta knyga.

27 *Bibliotekos dienynas*, lap. 40v.

28 Ten pat, lap. 25r.

29 BANDKIE, J. S. *Historia drukarni w Królestwie Polskiem i Wielkiem Xięstwie Litewskiem, jako i w krajach zagranicznych, w których dzieła polskie wychodziły*, przez J. S. Bandkie. [T. 1–3]. W Krakowie: [Drukarnia Józefa Mateckiego], 1826. Žr. *Bibliotekos dienynas*, lap. 26v ir publikuojamo *Sąrašo* nr. 158.

30 *Bibliotekos dienynas*, lap. 41v. Už šį veikalą sumokėta 75 kapeikos sidabru.

Publikuojams sąrašas yra svarbus bibliologinės minties šaltinis, atskleidžiantis mokslo komunikacijos Vilniaus universitete ir Vidurio bei Rytų Europoje XIX a. pirmoje pusėje ypatumus, leidžiantis patikslinti A. W. Bohatkiewicziaus tiriamojo darbo metodiką, Veikalo apie visuotinę bibliografiją gimimo aplinkybes bei atkurti pasirengimo dėstyti novatorišką bibliografiją vadintą dalyką istoriją.

152. M. Linsenii notitia Librorum veterum rariorum. Francof. 1753. 4°
- ~~153. Musaeum typographicum, a Petulo (De Bure) Paris 1767. 12°~~
154. Bibliographie instructive etc. par G. Fr. De Bure. Paris 1763. voll. 7. 8°
155. Dictionnaire typographique des livres rares, par J. B. L. Osmont. Paris 1768. voll. 2. 8°
156. Allgemeines bibliographisches Lexicon etc. von F. A. Ebert. Leipzig 1820 4° in 4°
- 157. Deutsche Bücherkunde etc. von Christ. Gotth. Kayser, Nebst einer Vorrede über die Geschichte der literarischen Waarenkunde von F. A. Ebert. Leipzig 1825. voll. 2. 4° [14. lipn. 1829.]
- 158. Historia Bibliarii w Królestwie Polskiem i wielkiem Kijowie Litewskim, jako i w krajach zagranicznych, w których Biela gólskie wychodziły, pmer J. S. Brandlina. w Krakowie 1826. voll. 3. 8° [Aug. 1829.]
- 159. De l'invention de l'Imprimerie, ou analyse des deux ouvrages publiés sur cette matière, par M. Meerman, avec des notes historiques et critiques. suivi d'une notice etc. Paris 1807. 4° [Dout. 14. 1811.]
- 160. Traité de la Typographie par Henri Fournier. Paris 1825. in 8° [Dout. 14. 1811.]
- 161. Manuel pratique et abrégé de la Typographie française. Par M. Brun. à Paris 1825. 12° [Dout. 14. 1811.]
- 162. L'art de la Lithographie, ou instruction pratique contenant la description claire et succincte des différens procédés à suivre pour dessiner, graver et imprimer sur pierre etc. Par M. Aloys Senefelder. Manuel 1829. 8° [Dout. 14. 1811.]

„Atgabentinių bibliografijos knygų sąrašo“, sudaryto ne vėliau kaip 1826 m. gruodžio 14 d., fragmentas su parašteje pažymėta išgytų knygų data. LVIA, F. 721, ap. 2, b. 73, lap. 8v

Regestr xiążek do Bibliografii należących do sprowadzenia³³

Lap. 6r³⁴

1. Jo[hann] Hallervordt³⁵, Bibliotheca curiosa etc. Francofurti [: sumptibus Martini Hallervordii, typis Johannis Nisii,] 1676. 8°
2. Th[odoori] Jansonii ab Almoveen³⁶, De vitis Stephanorum disertatio. Alstelodami [: apud Janssonio-Waasbergios,] 1683. In 12°
3. Origine de l'Imprimerie de Paris, par André Chevillier³⁷. Paris [: chez Jean de Laulne,] 1694. 4° / [Prierašas] // 6. Pazdz[iernika] 1828³⁸.
4. Vincent Placcii³⁹ Theatrum anonymorum et pseudonymorum, ex edit. Fabricii. Hamburgi [: Liebernickelius; Spiering,] 1708. Voll. 2 fol. / [Prierašas] // 6. Pazdzier[nika] 1828⁴⁰.

31 *Dziennik rozmaitych Czynności BIBLIOTEKI Uniwersytetu Imperatorskiego Wileńskiego*. Xięga 2ga. Od dnia 31. Marca 1823 roku. Lietuvos valstybės istorijos archyvas (toliau – LVIA), F. 721, ap. 2, b. 74. Toliau – *Bibliotekos dienynas*.

32 1826 m. gruodžio 14 d. *Bibliotekos dienyno* įrašė nr. 67 nurodyta, kad „pagal seniau sudarytą įsigytinų ir atgabentinių bibliografijos knygų sąrašą knyginkininkas Glücksbergas atsiuntė iš Varšuvos 10 vnt., kurių detalus sąrašas kartu su kitais mokslo veikalais [mokslo katekizmais – A. P.] pridedamas. Bendras įsigytinų knygų sąrašas, pateiktas Glücksbergui, saugomas kaip priedas. Visos knygos kainavo 34 rub. ir 73 kap.“, žr. *Bibliotekos dienynas*, lap. 23r.

33 *Виленский Императорский университет. Документы (списки книг и ПЕРИОДИЧЕСКИХ ИЗДАНИЙ, квитанции, проспекты, заметки и др.) о деятельности БИБЛИОТЕКИ Виленского УНИВЕРСИТЕТА. Дело сформировано из россыпи, 1822–1831 гг. и б[ез] д[аты], пол., рус. яз[ык]*, LVIA, F. 721, ap. 2, b. 73, lap. 6r–9v.

34 Už pagalbą perrašant ir identifikuojant dalį sąrašo įrašų dėkojame Vidui Račiui.

35 Knygos autorius: Hallervord, Johann (1644–1676).

36 Knygos autorius: Almelveen, Theodoor Janson ab (1657–1712).

37 Knygos autorius: Chevillier, André (1636–1700). Jis, bet ne jo veikalas minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 174.

38 Veikalas įsigytas 1828 m. spalio 6 d. už 5 rub. 40 kap., žr. *Comptes avec l'Université* [Bibliotekos sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve ir knygynu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF–115, lap. 4. *Bibliotekos dienyne* nurodyta, kad knyginkininkas Glücksbergas minėtą dieną iš viso bibliotekai perdavė atgabentus 57 tomus, už kuriuos jam priklausė 307 rub. ir 13,5 kap. sidabru, žr. *Bibliotekos dienynas*, lap. 37v.

39 Knygos autorius: Placcius, Vincent (1642–1699). Jis ir jo veikalas minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 154 išnašoje, pats autorius dar kartą minimas p. 172, taip pat J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 2, p. 242.

40 Veikalas įsigytas 1828 m. spalio 6 d. už 9

5. Mich[ael] Maittaire⁴¹. Historia Stephanorum. Londini [: typis Benj. Motte, impensis Christoph. Bateman], 1709. [2 t.] 8°
6. [Michael Maittaire]⁴² Historia typographorum aliquor Peisiensisum. Londini [: apud Christophorum Bateman ipsius impensis: typis Gulielmi Bowyer,] 1717. [2 t.] 8°
7. [Michael Maittaire]⁴³ Annales typograpgici. Hagae Comitum et Londini [: apud Isaacum Vaillant,] 1719. 9 voll. in 4°
8. Jo[hanni] Conr[adi] Zeltneri⁴⁴ Correctorum in typographiis eruditorum centuria. Norimbergae [: sumptibus & typis Adami Jonathani Felsecker,] 1715. 8°
9. [Johann Albert Fabricius]⁴⁵ Historia Bibliothecae Fabricianae. Wolfenb[buttelli: sumtibus Godofredi Freytagii bibliopolae; Helmstadii: litteris Schnorrianis,] – voll. 6. in 4°
10. Jo[hanni] Georg. Schelhornii⁴⁶ Amoenitates litterariae. Francofurti [& Lipsiae: apud Daniel Bartholomaei,] 1723. voll. 14. 8°
11. Fr[iedrichi] Roth. Scholtzii⁴⁷ Thesaurus symbolorum ac emblematum. Norimbergae [et Altorfii: apud haeredes Ioh. Dan. Tauberi,] 1730 fol.
12. Jo[hanni] Alb[berti] Fabricii⁴⁸ Bibliotheca latina mediae et infimae aetatis, cum supplemento Christ. Scoettgenii. Patuvii [: ex Typographia Seminarii. Apud Joannem Manfrè], 1754. voll. 6. 8°
13. Lewis's⁴⁹ Life of W. Caxton. London [: printed in the Year M.DCC.XXXVIII] 1738. 8°
14. Histoire de [l'origine et des premiers progrès de] l'Imprimerie par Prosper Marchand⁵⁰ à La Hay. 1740. 4° / [Prierašas] // 7. Marca 1827⁵¹.
15. Christ[tiani] Gottl[iebi] Schwartzii⁵² Primaria documenta de origine Typographiae. Altorfii [: typis Iohannis Adami Hesselii,] 1740. 4°
16. J[ohanni] Lud[olfi] Bunemanni⁵³ Notitiae scriptorum artem Typographiae illustrantium. Hanoviae [: Sub prelo Henrici Georgii Hannigii,] 1740. 4°
17. Jo[hanni] Christ[tophi] Mylii⁵⁴ Bibliotheca anonymorum et pseudonymorum. Hamburgi [: sumptibus Christian Wilhelm Brandt,] 1740. fol. [2 t.]
18. Frid[edrich] Gotth[ilf] Freytag⁵⁵ Analecta litteraria de libris rarioribus. Lipsiae [: in Officina Weidemanniana,] 1750. 8°
19. Adparatus litterarius ubi libri partim antiqui partim rari recensentur. Lipsiae [: in Officina Weidemanniana,] 1752–55. voll. 3. 8°

20. [Johann Michael Francke⁵⁶] *Catalogus Bibliothecae Bunavianae. Lipsiae [: impensis viduae B. Casp. Fritschii: typis Breitkopfianis,] 1750. voll. 7. fol.*⁵⁷

rub., žr. *Comptes avec l'Université* [Bibliotekos sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve ir knygynu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF-115, lap. 4. Apie tą dieną Glücksbergo parduotas knygas plačiau žr. 38 išnašą.

41 Knygos autorius: Maittaire, Michael (1668–1747). Jis, bet ne jo veikalas minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 174 išnašoje. Taip pat jis bei kiti jo veikalai minimi J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 1, p. 35, 36.

42 Autorius, bet ne jo veikalas minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 174, taip pat J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 2, p. 240, 254.

43 Autorius ir veikalas minimi A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 174.

44 Knygos autorius: Zeltner, Johann Conrad (1687–1720). Jis, bet ne jo veikalas minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 173.

45 Knygos autorius: Fabricius, Johann Albert (1644–1729). Jis, bet ne jo veikalas kelis kartus minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 154 išnašoje, 173, 180. Taip pat jis bei kiti jo veikalai minimi J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 1, p. 35; t. 2, p. 183.

46 Knygos autorius: Schelhorn, Johann Georg (1694–1773). Jis ir jo veikalas minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 174, dar kartą autoriaus pavardė paminėta p. 176.

47 Knygos autorius: Roth-Scholtz, Friedrich (1687–1736).

48 Knygos autorius: Fabricius, Johann Albert (1668–1736). Jis, bet ne jo veikalas kelis kartus minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 154, 173, 180, taip pat J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 1, p. 35; t. 2, p. 183.

49 Knygos autorius: Lewis, John (1675–1747).

50 Knygos autorius: Marchand, Prosper (1675–1756). Jis, bet ne jo veikalas kelis kartus minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 174, 177, taip pat J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 1, p. 33, 34, 36, 37, 40; t. 2, p. 305.

51 Veikalas įsigytas 1827 m. kovo 7 d. už 3 rub., žr. *Comptes avec l'Université* [Bibliotekos sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve ir knygynu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF-115, lap. 3. *Bibliotekos dienyne* nurodyta, kad Emanuelis Glücksbergas minėtą dieną bibliotekai įteikė iš užsienio atgabentas bibliografijos (10 vnt.) ir teologijos (1 vnt.) knygas už 29 rub. 75 kap. sidabru, žr. *Bibliotekos dienyne*, lap. 25r.

52 Knygos autorius: Schwarz, Christian Gottlieb (1675–1751). Jis ir kiti jo veikalai minimi J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 1, p. 34, 42; t. 2, p. 40.

53 Knygos autorius: Buenemann, Johann Ludolf (1687–1759). Jis, bet ne jo veikalas minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 176.

54 Knygos autorius: Mylius, Johann Christoph (1710–1757). Jis ir šis užsakomas veikalas minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 154, dar kartą autoriaus pavardė paminėta p. 172.

55 Knygos autorius: Freitag, Friedrich Gotthilf (1723–1776). Jis, bet ne užsakomas veikalas minimas J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 2, p. 324.

56 Knygos autorius: Francke, Johann Michael (1717–1775). Jis ir užsakomas veikalas minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 175. Autorius ir jo veikalas minimas J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 2, p. 312.

21. [Johann Michael Francke] *Catalogus Bibliothecae Brühlinae*. Dresdae [: impensis viduae B. Casp. Fritschii: typis Breitkopfianis,] 1750. voll. 4. fol. / [Prierišas] 6. Pazdziern[ika] 1828⁵⁸.
22. *Catalogus Bibliothecae Casanatensis catalogus librorum typis impressorum*. Romae [: excudebant Joachim, & Joannes Josephus Salvioni fratres, typographi pontificii vaticani in Archilyceo Romano,] 1761. voll. 4. fol.
23. *Dissertation sur l'origine et les progrès de l'art de graver en bois*, par Pierre Simon Fournier⁵⁹. Paris [: de l'imprimerie de J. Barbou,] 1758. 8°
24. *De l'origine et des productions de l'imprimerie primitive en taille de bois*, par P[ierre] Simon] Fournier. Paris [: de l'imprimerie de J. Barbou,] 1759. 8° / [Prierišas] 27. Marca 1827⁶⁰.
25. *Dictionnaire portatif de Bibliographie*, par F[rançois]-I[gnace] Fournier⁶¹. Paris 1800 [?]. 8° / [Prierišas] 24. lipca 1829⁶².

Lap. 6v

26. [Adam Clarke ⁶³] *A Bibliographical dictionary, including Harwood's view of the classics*. Liverpool [W. Baynes,] 1801. voll. 6. in 12°
27. [Adam Clarke] *Bibliographical miscellany, being a supplement to the bibliographical dictionary*. Liverpool [London: printed for W. Baynes, Paternoster-Row; London: R. Edwards, Printer, Crane Court, Fleet Street,] 1806. voll. 2. in 12°
28. Jo[hani] Dan[nieli] Schoepflini⁶⁴ *Vindiciae typographicae*. Argentorati 1760. 4° / [Prierišas] dostawione 7 Mar //ca 1827⁶⁵.
29. Jo[hann] Frid[rich] Lichtenberger⁶⁶ *Initia typographica, opus Schoepflini Vindicias typogr. elucubrans, nec non earum continuationem offerans*. Argentorati [: sumptibus bibliopolii sociorum Treuttel et Würtz ; Lutetiae Parisiorum : apud eosdem,] 1811. in 4° ----- *Indulgentiarum literas Nicolai V*⁶⁷. impressas anno 1454, matrumque epocham vindicavit, initia typogr. supplevit Lichtenberger. Argent[orati: sumtibus [!]] auctoris prostat in Bibliopolio Treuttel et Würtz sociorum; Parisiis: apud eosdem ex prelo Jo. Henr. Heitzii,] 1836. 4°
30. [Pierre-Simon Fournier⁶⁸] *Observations sur le Vindiciae typographicae de Johann Daniel Schoepflin*, par P. S. Schoepflin, le jeune. Paris [: de l'imprimerie de J. Barbou,] 1760. 4°
31. Jo[hanni] Alberti Fabricii⁶⁹ *Bibliographia antiquaria*. Hamburgi [: apud Joannem Carolum Bohn,] 1760. voll. 2. 4°

32. Schelhornii J[ohanni]. J.[!]⁷⁰, De antiquissima latinorum bibliorum editio-
ne, seu primo artis typographicae foetu, diatribe. Ulmae [: apud Jo. Frider.
Gaum,] 1760. 4°
33. M. Jos. [!] Chr[istiani] Klotzi⁷¹ De libris auctoribus suis fatalibus liber. Lip-
siae [: ex officina Langenhemia,] 1761. 8°

57 Nors skelbiamame dokumente ir nėra nuro-
dyta, veikalas išgytas 1829 m. sausio mėn. už
19 rub., žr. *Comptes avec l'Université* [Bibliotekos
sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve ir knygy-
nu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF–115, lap. 5.

58 Veikalas išgytas 1828 m. spalio 6 d. už 14 rub.
50 kap., žr. *Comptes avec l'Université* [Bibliotekos
sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve ir kny-
gynu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF–115, lap. 4. Žr.
išn. 38, 40.

59 Knygos autorius: Fournier, Pierre-Simon
(1712–1768). Jis, bet ne jo veikalas kelis kartus
minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie
visuotinę bibliografiją*, p. 174, 183; taip pat mini-
mas J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 1,
p. 36, 37.

60 Veikalas išgytas 1827 m. vasario 28 (!) d. už
3 rub., žr. *Comptes avec l'Université* [Bibliotekos
sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve ir knygy-
nu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF–115, lap. 3. Įsigiji-
mo data nesutampa su informacija, pateikta „At-
gabentinių bibliografijos knygų sąrašė“. *Bibliotekos
dienyne* nurodyta, kad Emanuelis Glücksbergas
1828 m. kovo 27 d. bibliotekai įteikė 4 tomus ką
tik atgabentų knygų, kainavusių 6 rub. 90 kap.,
žr. *Bibliotekos dienynas*, lap. 25v.

61 Knygos autorius: Fournier, François Ignace
(1797–1829).

62 Veikalas išgytas 1827 m. vasario 28 (!) d. už
3 rub. 60 kap., žr. *Comptes avec l'Université* [Bi-
bliotekos sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve
ir knygynu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF–115, lap. 3.
Įsigijimo data nesutampa su informacija, pateikta
„Atgabentinių bibliografijos knygų sąrašė“. *Biblio-
tekos dienyne* nurodyta, kad Glücksbergas 1829 m.
liepos 24 d. atliko su biblioteka atsiskaitymą, pa-
gal kurį liko skolingas 110 rub. sidabru, kuriuos
pažada artimiausiu metu grąžinti, žr. *Bibliotekos*

dienynas, lap. 44r.

63 Knygos autorius: Clarke, Adam
(1762–1832).

64 Knygos autorius: Schoepflin, Johan
Daniel (1694–1771). Jis, bet ne jo
veikalas minimas A. W. Bohatkiewicziaus
Veikale apie visuotinę bibliografiją, p. 174,
taip pat J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių
knygų*, t. 1, p. 22.

65 Veikalas išgytas 1827 m. vasario
28 (!) d. už 2 rub. 50 kap., žr. *Comptes avec
l'Université* [Bibliotekos sąskaitos su T. Glücks-
bergo spaustuve ir knygynu]. LMAVB RS, f. 9, b.
BF–115, lap. 3. Taip pat žr. išn. 51. Įsigijimo data
nesutampa su informacija, pateikta „Atgabentinių
bibliografijos knygų sąrašė“.

66 Knygos autorius: Lichtenberger, Johann
Friedrich (1743–1831). Autorius minimas J. Lele-
welio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 1, p. 22.

67 Knygos autorius: Nicolaus V. (1397–1455).

68 Knygos autorius: Fournier, Pierre-Si-
mon (1712–1768). Jis kelis kartus minimas
A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę
bibliografiją*, p. 174, 183, bet ne jo knyga. Taip
pat jis minimas J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių
knygų*, t. 1, p. 36, 37.

69 Knygos autorius: Fabricius, Johann Albert
(1644–1729). Jis, bet ne jo veikalas kelis kartus
minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie
visuotinę bibliografiją*, p. 154 išnašoje, 173, 180.

70 Knygos autorius: Schelhorn, Johann Georg
(1694–1773). Jis, bet ne jo veikalas kelis kartus
minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie vi-
suotinę bibliografiją*, p. 174, 176. Taip pat autorius
minimas J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*,
t. 2, p. 240, 254.

71 Knygos autorius: Klotz, Johann Christian
(1701–1776).

34. Manuel typographique, par Pierre Simon Fournier⁷². Paris [: Imprimé par l'auteur, rue des Postes, et se vend chez J. Barbou,] 1764. voll. 2. 8°
35. Plan du traité des origines typographiques de M. [!] Méerman⁷³, trad. du lat. (par Goujet). Paris [!] [A Amsterdam, et se trouve a Paris: chez Aug. Mart. Lottin, l'aîné, libraire & imprimeur,] 1762. 8°
36. Gerardi Meerman Origines typographicae. Hagae Comit. [Prostant Hagae Comitum: apud Nicolaum van Daale; Parisiis: apud Guil. Franc. De Bure, juniore ; Londini: apud Thomam Wilcox,] 1765. / [Prierašas] (24. lipca 1829. // in vol. 1)⁷⁴.
37. Idée générale d'une collection d'estampes, avec une dissertation sur l'origine de la gravure, par Ch. [Karl] H[einrich] De Heineckin [!]⁷⁵. Leipsik [!] [A Leipsic et Vienne: chez Jean Paul Kraus,] 1771. 8°
38. Supplément à l'Histoire de l'imprimerie de Pr. Marchand, par Mercier de Saint Léger⁷⁶. Paris [de l'Imprimerie de Philip. Denys Pierre: et se trouve chez la veuve Barrois: [chez] Saillant et Nyon: [chez] Prevost: [chez] la veuve Desaint,] 1775. 4°
39. Georg Guil. [Willhelm] Zapfi⁷⁷ Annales typographiae Augustanae. Augustae Vindelicor[um: impensis Alberti Friederici Bartholomaei,] 1778. 4°
40. [Jean Joseph Rive⁷⁸] Eclaircissements sur l'invention des cartes à jouer⁷⁹. Paris [A Paris chez l'Auteur, Hotel de la Vallière, rue du Bac, 1780 ([Paris]: de l'imprimerie de Fr. Amb. Didot, rue Pavée)]. 1780. 4°
41. Recherches sur la vie, les écrits et les éditions de Colard Mansion, par Van Praet⁸⁰. Paris 1780. 8°
42. [Jean Joseph Rive]. Essai sur l'art de vérifier l'âge des miniatures peintes dans des manuscrits depuis le 14me jusqu'au 17. siècle inclusivement. Paris [: Didot aîné,] 1782. ---- Planches de l'Essai etc. Fol (26. planches).
43. Denis [Michael] Wien's Buchdruckergeschichte. Wien [: Bey Christian Friedrich Wappler,] 1782. 4° ---- Nachtrag zu seiner Wiens Buchdruckergeschichte. Wien 1793. 4⁸¹
44. Catalogus librorum Academiae Theresianae (auctore Jos[eph] Edler] De Sartoris⁸²). Viennae [: typis viduae Alberti,] 1782. voll. 13. 4°
45. [Guillaume Debure⁸³] Catalogue des livres de la Bibliothèque du Duc de la Vallière (Manuscrits, livres rares et précieux). Paris 1783. voll. 3. 8° ---- Seconde partie (livres ordinaires). Paris [: chez Guillaume De Bure fils aîné, libraire, quai des Augustins,] 1784. voll. 6. 8⁸⁴

46. Steph[an] Alex[ander] Wurtwein⁸⁵ Bibliotheca Moguntina. Augustae Vind[elicorum: impensis Christoph. Friderici Bürglen,] 1787. 4°
47. Mich[ael] Denis⁸⁶ Merkwürdigkeiten der Garellischen öffentl. Bibliothek. Wien [: verlegt von Augustin Bernardi, Universitätsbuchhändler,] 1780. 4° / [Prie-rašas] 6. Pazdz[iernika] 1828⁸⁷.

72 Knygos autorius: Fournier, Pierre-Simon (1712–1768).

73 Knygos autorius: Meerman, Gerard (1722–1771). Jis, bet ne jo veikalas minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 174.

74 Žr. išn. 62.

75 Knygos autorius: Heineken, Karl Heinrich von (1706–1791). Jis minimas J. Lelewelio *Dve-jete bibliografinių knygu*, t. 1, p. 25, šis jo veikalas paminėtas t. 1, p. 27.

76 Knygos autorius: Mercier de Saint-Léger, Bart-hélemy (1734–1799). Jis minimas A. W. Bohat-kiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 174.

77 Knygos autorius: Zapf, Georg Wilhelm (1747–1810). Jis ir kiti jo veikalai minimi J. Le-lewelio *Dvejete bibliografinių knygu*, t. 1, p. 26, 27, 44.

78 Knygos autorius: Rive, Jean Joseph (1730–1791). Jis minimas J. Lelewelio *Dvejete bibliogra-finių knygu*, t. 2, p. 247.

79 Tikslus leidinio pavadinimas: *Eclaircissements historiques et critiques sur l'invention des cartes à jouer, par M. l'abbé Rive; tirés de sa notice d'un ms. de la bibliothèque de M. le duc de la Vallière, intitulé le Roman d'Artus, comte de Bretagne*; imprimé à Paris, chez Didot l'aîné, en 1779, in 4°.

80 Knygos autorius: Van Praet, Joseph (1754–1837). Pateikta ištrauka iš *L'Esprit des journaux françois et étrangers*, février 1780.

81 Tikslus leidinio pavadinimas: *Michael Denis k.k. Hofr. und ersten Custos der Hofbibliothek Nachtrag zu seiner Buchdruckergeschicht Wiens*. Wien: gedruckt bey Johann Thomas Edlen von Trattnern Kaiserl. Koenigl. Hofbuchdrucker und Buchhandler, 1793. Autorius kelis kartus mini-mas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę*

bibliografiją, p. 174, 182, 184; taip pat dažnai minimas J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygu*, t. 1, p. 33–37, 39, 44, 46; t. 2, p. 250, p. 305, 324.

82 Knygos autorius: Sartori, Joseph Edler von (1749–1812). Jis ir šis jo veikalas minimas J. Lelewelio *Dvejete bibliografi-nių knygu*, t. 2, p. 312.

83 Knygos autorius: Debure, Guillaume (1734–1820). Jis, bet ne jo veikalas minimas J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygu*, t. 2 p. 312.

84 Pastaba: Prancūzų bibliografas ir knygininkas Jacques Charles Brunet (1780–1867) savo veikalą *Manuel du libraire et de l'amateur de livres* (5 éd. T. 1–6. Paris, 1860–1865), t. 2, p. 554 po Guil-laume'o Debure'o katalogo aprašų nurodo: La 2e partie du catalogue de la meme bibliothèque, contenant les livres ordinaires, a été redigée par J.-L. Nyon; Paris, 1784 (ou nouv. titre 1788), 6 vol. in 8° (Antroji tos pačios bibliotekos ka-talogo dalis, apimanti įprastines knygas, sudarė J. L. Nyonas; Paryžius, 1784 (arba nauju pava-dinimu 1788), 6 t. in 8°). Žr. NYON, Jean Luc (17..–1799). *Catalogue des livres de la bibliothèque de feu M. le duc de la Vallière*. Seconde partie, disposée par Jean-Luc Nyon l'aîné... A Paris: chez Nyon l'aîné, libraire, rue du Jardines, 1784. 6 t.

85 Knygos autorius: Würdtwein, Stephan Alexan-der (1722–1796).

86 Knygos autorius: Denis, Michael (1729–1800). Jis kelis kartus minimas A. W. Bohat-kiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 174, 182, 184; taip pat jis, bet ne jo knyga dažnai minimas J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygu*, t. 1, p. 33–37, 39, 44, 46; t. 2 p. 250, p. 305, p. 324.

87 Žr. išn. 38, 40.

48. Ang[gelo] M[aria] Bandini⁸⁸ de Florentina Juntarum typographia. Licae [: typis F. Bonsignori,] 1791. voll. 2. 4° / [Prierašas] 7. Marca 1827⁸⁹.
49. Notice d'un livre imprimé à Bamberge n 1462., par Camus [Armand-Gaston]⁹⁰. Paris [: Baudouin, imprimeur de l'Institut National, an VI,] 1799. 4° / [Prierašas] 7. Marca 1827⁹¹.
50. Origine de l'Imprimerie, suivie des établissemens de cet art dans la Belgique, par P[ierre]. Lambinet⁹². Paris [: Nicolle,] 1810. voll. 2. 8° / [Prierašas] dostawione // 14. Xbr[a] 1826 [t. y. gruodžio 14 d.]⁹³.
51. Manuel bibliographique, ou Essai sur la connaissance des livres et des bibliothèques, par G[abriel]. Peignot⁹⁴. Paris [: chez Villier, libraire, rue des Mathurins, n° 396,... ; Désessarts, homme de loi et libraire, rue du Théâtre français,... ; Desray, libraire, rue Hate-feuille, n.° 36, ... ; a Vesoul: chez Lépagnez, libraire, Place-Neuve, an XI de la République,] 1800. 8°

Lap. 7r

52. Essai d'annales de la vie de Jean Guttenberg, par Jer[émie] Jac[ques] Oberlin⁹⁵. Strasbourg [: chez Levrault imprimeur-libraire, an IX de la République,] 1801. 8°
53. Essai de curiosités bibliographiques, par G[abriel] Peignot. Paris [: chez Ant.-Augustin Renouard, XIII,] 1804. 8°
54. Dictionnaire critique, littéraire et bibliographique des livres condamnés au feu, par G[abriel] Peignot. Paris [: chez A. A. Renouard, libraire, rue Saint-André-des Arts, n.° 55,] 1806. voll. 2. 8°
55. Bibliographie curieuse, par G[abriel] Peignot. Paris [: s. n.], 1808. 8°
56. Répertoire des Bibliographies spéciales, curieuses et instructives, par G[abriel] Peignot. Paris [: chez MM. Renouard, libraire, rue Saint-André-des-arts, n. 55; Allais, libraire, rue de Savoie, n. 12,] 1810. 8°
57. Catalogue des livres de la bibliothèque de M. [Charles Antoine] de la Serna Santander⁹⁶. Paris [: s. n., an XI,] 1803. voll. 5. 8°
58. Annales de l'imprimerie des Alde, par M. [Antoine Augustin] Renouard⁹⁷. Paris [: chez Antoine-Augustin Renouard, an. 12,] 1803. voll. 2. 8° --- et un vol. de supplement publié en 1812⁹⁸. / [Prierašas] voll. 2 dostawione // 14. Xbra 1826⁹⁹.
59. Analyse des opinions diverses sur l'origine de l'imprimerie, par [Pierre-Claude] Daunou¹⁰⁰, membre de l'Institut. Paris [: Renouard, libraire, rue Saint-

Andre-des-Arcs, no 42; Baudouin, imprimeur de l'institut national, rue de Grenelle-Saint-Germain, no 1131, frimaire an XI,] 1803. 8° / [Prierišas] 6. Pazdz[iernika] 1828¹⁰¹.

60. Dictionnaire bibliographique, par M. [Charles Antoine] de la Serna Santander. Bruxelles [: imprimerie de J. Tarte, rue des Sables ou des Capucines, n. 1043,] 1805. voll. 3. 8°

88 Knygos autorius: Bandini, Angelo Maria (1726–1803).

89 Veikalas išgytas 1827 m. sausio 31 (!) d. už 5 rub. 50 kap., žr. *Comptes avec l'Université* [Bibliotekos sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve ir knygynu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF–115, lap. 3. Žr. išn. 51. Išgijimo data nesutampa su informacija, pateikta „Atgabentinių bibliografijos knygų sąrašė“.

90 Knygos autorius: Camus, Armand-Gaston (1740–1804).

91 Veikalas išgytas 1827 m. sausio 31(!) d. už 2 rub., žr. *Comptes avec l'Université* [Bibliotekos sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve ir knygynu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF–115, lap. 3. Žr. išn. 51. Išgijimo data nesutampa su informacija, pateikta „Atgabentinių bibliografijos knygų sąrašė“.

92 Knygos autorius: Lambinet, Pierre (1742–1813). Jis, bet ne jo veikalas minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 174.

93 Veikalas išgytas 1826 m. sausio 1 (!) d. už 5 rub. 50 kap., žr. *Comptes avec l'Université* [Bibliotekos sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve ir knygynu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF–115, lap. 2. Išgijimo data nesutampa su informacija, pateikta „Atgabentinių bibliografijos knygų sąrašė“. *Bibliotekos dienyno* įrašė nr. 67 nurodyta, kad 1826 m. gruodžio 14 d. „pagal seniau sudarytą išgytinių ir atgabentinių bibliografijos knygų sąrašą knygininkas Glücksbergas atsiuntė iš Varšuvos 10 vnt., kurių detalus sąrašas kartu su kitais mokslo veikalais [mokslo katekizmais – A. P.] pridedamas. Bendras išgytinių knygų sąrašas, pateiktas Glücksbergui, saugomas kaip priedas. Visos knygos kainavo 34 rub. ir 73 kap.“, žr. *Bibliotekos dienynas*,

lap. 23r.

94 Knygos autorius: Peignot, Gabriel (1767–1849). Jis kelis kartus minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 154, 163, 183; taip pat J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 2, p. 251, 306.

95 Knygos autorius: Oberlin, Jérémie Jacques (1735–1806). Jis, bet ne veikalas minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 173.

96 Knygos autorius: La Serna Santander, Charles Antoine de (1752–1813). Jis, bet ne jo veikalas minimas J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 2, p. 324.

97 Knygos autorius: Renouard, Antoine Augustin (1765–1853). Jis minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 184; taip pat kelis kartus J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 2, p. 76, 324.

98 Papildymų leidinio aprašas: Renouard, Antoine Augustin (1765–1853). *Annales de l'imprimerie des Alde, ou Histoire des trois Manuce et des leurs editions*. Supplement. Par Ant. Aug. Renouard. A Paris: chez Antoine-Augustin Renouard, 1812 (A Paris: de l'Imprimerie de Crapelet, 1812).

99 Veikalas išgytas 1826 m. sausio 1(!) d. už 4 rub. 50 kap., žr. *Comptes avec l'Université* [Bibliotekos sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve ir knygynu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF–115, lap. 2. Žr. išn. 93. Išgijimo data nesutampa su pateikta „Atgabentinių bibliografijos knygų sąrašė“.

100 Knygos autorius: Daunou, Pierre-Claude (1761–1840).

101 Veikalas išgytas 1828 m. spalio 6 d. už 1 rub. 50 kap., žr. *Comptes avec l'Université* [Bibliotekos

61. Notice sur les imprimeurs de la famille des Elzévir, par un ancien bibliothécaire (M. [Jean Félicissime] Adry¹⁰²). Paris [: chez Delance, imprimeur-libraire, rue des Mathurins St.-J., Hôtel Cluny,] 1806. 8°
62. Bibliotheca Samuelis Comitum de Teleki. Viennae [: Baumeister,] 1796–[1]811. voll. 3. 8°
63. The bibliomania; or book madnes, by Th[omas] Frognall Dibdin¹⁰³. London [: printed for the Author, by J. McCreery, Blackhorse-court, Fleetstreet; and sold by Messrs. Longman, Hurst, Rees, Orme, and Brown, Paternoster-Row.,] 1811. 8°
64. Bibliotheca Spenceriana Dibdin. London [: printed for the author, by W. Bulmer and Co. Shakspeare Press. And published by Longman, Hurst, Rees, & Co.; T. Payne; White & Cochrane; John Murray; and J. & A. Arch,] 1814[–1815. (London: printed by William Bulmer and Co., Shakspeare press, Cleveland row, St. James's,). 4 voll.] 8° / [Prierašas] 29. Maja 1830. z Puław¹⁰⁴.
65. The bibliographical Decameron, by [Thomas] Fr[ognall] Dibdin. Lond[on]: printed for the author, by W. Bulmer, Shakspeare Press,] 1817. voll. 3. 8°
66. A bibliographical Journey, by [Thomas] Fr[ognall] Dibdin. [London: published by Robert Jennings and John Major, 1829] ---voll. 3. 8°
67. Catalogus linguarum alphabeticus, quarum grammaticae, lexica, collectiones vocabulorum indicantur¹⁰⁵, auctore J[ohan] S[everin] Vater¹⁰⁶. Berolini [: in officina libraria Fr. Nicolai,] 1815. 8° / [Prierašas] 24. lipca 1829¹⁰⁷.
68. Recherches sur les Bibliothèques anciennes et modernes, par [Louis Charles] Fr[ançois] Petit-Radel¹⁰⁸. Paris [: chez Rey et Gravier, libraires, quai des Augustins, n. 55, 1819 ([Paris]: imprimerie de J.-L. Chanson, rue des Grands-Augustins, n. 10),] 1819. 8°
69. Catalogue de la bibliothèque d'un amateur, avec notes bibliographiques, critiques et littéraires (catalogue de la biblioth. De M. [Antoine Augustin] Renouard). Paris [: chez Antoine-Augustin Renouard, 1819 (A Paris: de l'imprimerie de Crapelet, 1819),] 1819. voll. 4. 8° / [Prierašas] 7. Marca 1827¹⁰⁹.
70. Bibliotheca Britannica, or a general Index to the litterature of Great-Britain and Ireland etc. By Rob[ert] Wat [.Glasgow,] 1819. voll. 2.¹¹⁰ 4°
71. Varietés, notices et raretés bibliographiques par G[abriel] Peignot. Paris [: Ant. Aug. Renouard, Libraire,] 1822 [(Dijon: Frantin imprimeur du roi).]. 8° / [Prierašas] dostawione 14. Xbra // 1826. 8°¹¹¹.
72. Dictionnaire des ouvrages anonymes et pseudonymes, composés, traduits ou publiés en français et en latin etc., par M. [Antoine Alexandre] Barbier¹¹².

2de edit. Paris [: chez Barrois l'aîné, libraire, rue de Seine, n° 10,] 1824[–1827. (A Paris: de l'Imprimerie de Rignoux, rue des Francs-Bourgeois-St.-Michel, n° 8).] voll. 4. / [Prierašas] 24. lipca 1829¹¹³.

73. Aug[ust] Friedr[ich] Pfeiffer¹¹⁴ Ueber Bücher-Handschriften überhaupt. Erlangen [: bey Johann Jacob Palm,] 1810. 8° / [Prierašas] (27. Marca 1827)¹¹⁵.
74. [Johanni Ludolfi] Waltheri¹¹⁶ Lexicon diplomaticum. Gottingae [: apud Ioan-nem Wilh. Schmidium,] 1747 (Ulm 1756¹¹⁷). fol. / [Prierašas] 6. Pazdziern[ika]. 1828¹¹⁸.

sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve ir kny-gynu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF–115, lap. 4. Žr. išn. 38, 40.

102 Knygos autorius: Adry, Jean Félicissime (1749–1818).

103 Knygos autorius: Dibdin, Thomas Frognall (1776–1847).

104 *Bibliotekos dienyne* nurodyta, kad VU biblio-teka per VU kanceliariją 1830 m. liepos 29 d. gavo Dibdino veikalą *Bibliotheca Spenceriana* 4 tomus, kuriuos Pulavų biblioteka atidavė už 560 zlotų, *Bibliotekos dienyne*, lap. 56. Taigi „At-gabentinių bibliografijos knygų sąrašė“ paliktame įrašė suklysta pateikiant datą.

105 Tikslus leidinio pavadinimas: *Linguarum to-tius orbis index alphabeticus quarum grammaticae, lexica, collectiones vocabulorum recensetur, patria significatur, historia adumbratur = Litteratur der Grammatiken, Lexica und Wörtersammlun-gen aller Sprachen der Erde: nach alphabetischer Ordnung der Sprachen, mit einer gedrängten Uebersicht des Vaterlandes, der Schicksale und Verwandtschaft derselben von Dr. Johann Severin Vater*.

106 Knygos autorius: Vater, Johan Severin (1771–1826). Jis, bet ne jo veikalas minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 173.

107 Žr. išn. 62.

108 Knygos autorius: Petit Radel, Louis Charles François (1756–1836).

109 Veikalas įsigytas 1827 m. sausio 31 (!) d. už 12 rub. 50 kap., žr. *Comptes avec l'Université* [Bib-liotekos sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve ir

knygynu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF–115, lap. 3. Žr. išn. 51. Įsigijimo data nesu-tampa su informacija, pateikta „Atgabentinių bibliografijos knygų sąrašė“.

110 Ši daugiatomį leidinį sudarė 11 tomų, išleistų 1819–1824 m.

111 Veikalas įsigytas 1826 m. spalio 12 (!) d. už 1 rub. 50 kap., žr. *Comptes avec l'Université* [Bib-liotekos sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve ir knygynu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF–115, lap. 2. Žr. išn. 35, 93. Įsigijimo data nesutampa su informacija, pateikta „Atgabentinių bibliografijos knygų sąrašė“.

112 Knygos autorius: Barbier, Antoine Alexandre (1765–1825). Jis, bet ne jo veikalas minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 183.

113 Žr. išn. 62.

114 Knygos autorius: Pfeiffer, August Friedrich (1748–1817). Jis, bet ne jo veikalas minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 174. Šis jo veikalas minimas J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 2, p. 21, 51.

115 Veikalas įsigytas 1827 m. vasario 28 (!) d. už 1 rub. 80 kap., žr. *Comptes avec l'Université* [Bibliotekos sąskaitos su T. Glücksbergo spaus-tuve ir knygynu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF–115, lap. 3. Žr. išn. 60. Įsigijimo data nesutampa su informacija, pateikta „Atgabentinių bibliografijos knygų sąrašė“.

116 Knygos autorius: Walther, Johann Ludolf (?–1752). Jis ir šis jo veikalas minimas J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 2, p. 26.

75. [Pierre] Carpentier¹¹⁹ Alphabetum Tironianum. Paris [Lutetiae Parisiorum: apud Hippolytum-Ludovicum Guerin, & Jacobum Guerin, via San-Jacobaea, ad insigne Sancti Thomae Aquinatis,] 1747. fol.
76. [Ulrich Friedrich] Kopp¹²⁰, Palaeographia critica s. tachygraphia veterum. Mannhemii [: sumtibus [!] auctoris,] 1827. voll. 2¹²¹. 4° / [Prierasas] 6. Pazdziern[ika] 1828¹²².
77. Georg. Friedr[ich] Wehr[s]¹²³ Vom Papiere¹²⁴, und Schreibmassen. Hannover [: Bartsch,] 1788. 8°.
78. [Johann Gottlob Immanuel] Breitkopf's¹²⁵ Versuch der Ursprung der Spielkarten --- [Leipzig: bey Joh. Gottl. Imman. Breitkopf (und Roch und Compagie), 1784–1804. 2 t.]
79. Jansen, Essai sur l'origine de la gravure. Paris 1808.¹²⁶
79. [Christian Gottlieb] Schwarz¹²⁷ De ornamentis librorum. Ed. Leuschner. Lipsiae [: ex officina Langenhemiana,] 1756. 4°
80. Martin [Wilibald] Schrettinger's¹²⁸ Versuch eines vollständigen Lehrbuches der Bibliothek-Wissenschaft. München: im Verlage des Verfasser, 1808–10. 8° / [Prierasas] 6. Pazdziern[ika] 1828¹²⁹.

Lap. 7v

81. Traité élémentaire de bibliographie, par M[artin]. S[ilvestre]. Boulard¹³⁰. Paris [: chez Boulard, imprimeur-libraire, Rue Saint-Louis Saint-Honore, n. 547,] 1804¹³¹. 8°
82. An Introduction to the study of bibliography, by Th[omas]. Hartwell Horne¹³². London [: printed by G. Woodfall, for T. Cadell and W. Davies, ...] 1814. voll. 2. 8° fig.
83. Rich[ard] de Buri Philobiblon¹³³ — 4°
84. De la bibliomanie (par [Louis] Bollard-Mernet¹³⁴). Paris¹³⁵ 1761. 8° (ou bien avec l'Essai sur la lecture 1765¹³⁶. 8°) —
85. G[uielmi]. [Antonii] Saldeni¹³⁷ de libris varioque eorum usu & abusu lib. II. Amstel[odami] [: ex officina Henrici & viduae Theodori Boom,] 1688. 8°
86. Th[omas]. Crenii¹³⁸ de furibus librariis dissertatio¹³⁹. Lugduni Batavor [: ex officina Abrahami van der Mij,] 1716. 8°
87. Avis pour dresser une bibliothèque, par G[abriel]. Naudé¹⁴⁰. Paris [: chez Rolet Le Duc, rüe S. Jacques, près la Poste,] 1644. 8°

- 117 Kartotinė laida išėjo 1756 m.: Ulmae: sump-tibus Gaumianis, 1756.
- 118 Veikalas įsigytas 1828 m. spalio 6 d. už 22 rub. 50 kap., žr. *Comptes avec l'Université* [Bibliotekos sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve ir knygynu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF–115, lap. 4. Žr. išn. 38, 40.
- 119 Knygos autorius: Carpentier, Pierre (1748–1833). Jis ir šis jo veikalas minimas J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 2, p. 27.
- 120 Knygos autorius: Kopp, Ulrich Friedrich (1762–1834). Jis minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 174. Taip pat jis ir šis bei kiti jo veikalas minimi J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 2, p. 21, 27.
- 121 1817–1829 m. išėjo 4 leidinio tomai.
- 122 Veikalas įsigytas 1828 m. spalio 6 d. už 50 rub., žr. *Comptes avec l'Université* [Bibliotekos sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve ir knygynu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF–115, lap. 4. Žr. išn. 38, 40.
- 123 Knygos autorius: Wehrs, Georg Friedrich (1753–1818). Jis ir šis jo veikalas minimas J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 2, p. 30.
- 124 Tikslus leidinio pavadinimas: *Vom Papier, und den vor der Erfindung desselben üblich gewesenen Schreibmassen. Von Georg Friedrich Wehrs*.
- 125 Knygos autorius: Breitkopf, Johann Gottlob Immanuel (1719–1794). Jis minimas J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 2, p. 30, 55, šis jo veikalas paminėtas t. 2, p. 30.
- 126 Tikslus išbraukto leidinio bibliografinis aprašas: Jansen, Hendrik. *Essai sur l'origine de la gravure en bois et en taille-douce, et sur la connoissance des estampes des XVe et XVIe siècles; où il est parle aussi de l'origine des cartes à jouer et des cartes géographiques; suivi de recherches sur l'origine du papier de coton et de lin...* Paris: chez F. Schoell, rue des Fosses-Saint-Germain-l'Auxerrois, n. 29, 1808. 2 t. Autorius ir šis jo veikalas minimas J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 2 p. 30.
- 127 Knygos autorius: Schwarz, Christian Gottlieb (1675–1751). Jis, bet ne jo veikalas minimas J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 1, p. 34, 42, šis jo veikalas paminėtas t. 2, p. 40.
- 128 Knygos autorius: Schrettinger, Martin Wilibald (1772–1851). Jis ir šis jo veikalas minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 175; taip pat J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų* t. 2, p. 257, o p. 279 išnašose veikalas cituojamas.
- 129 Veikalas įsigytas 1828 m. spalio 6 d. už 1 rub. 65 kap., žr. *Comptes avec l'Université* [Bibliotekos sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve ir knygynu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF–115, lap. 4. Žr. išn. 38, 40.
- 130 Knygos autorius: Boulard, Martin Silvestre (1748–1809).
- 131 Ši daugiatomį leidinį sudarė 2 tomai, išleisti 1804–1805 m.
- 132 Knygos autorius: Horne, Thomas Hartwell (1780–1862).
- 133 Angų dvasininkas, vyskupas, rašytojas ir bibliofilas Richard de Bury (1287–1345) savo veikalą *Philobiblon* parašė 1345 m., pirmosios spaudintinės laidos išėjo 1473 m. Kelne, 1483 m. Špėjeryje, 1500 m. Paryžiuje, 1599 m. Oksforde. Neaišku, kokia laida iš daugybės turima galvoje. Autorius ir jo veikalas minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 174, o p. 188 pateikiama citata iš 1473 m. laidos teksto.
- 134 Knygos autorius: Bollioud de Mermet, Louis (1709–1796).
- 135 Nurodyta neteisinga išleidimo vieta, turėtų būti: A La Haye: [s. n.], 1761.
- 136 1765 m. išėjo dar viena laida: Bollioud de Mermet, Louis. *Essai sur la lecture, et sur la bibliomanie, où il est traité du choix, du bon usage, & de l'abus des livres*. A Amsterdam et a Lyon: chez Pierre Duplain l'ainé, libraire de l'Académie, rue Merciere, 1765. 2 t.
- 137 Knygos autorius: Saldenus, Guilielmus Antonius (1627–1694). Jis ir jo veikalas minimas

88. *Traité des plus belles bibliothèques, par le L[ouis]. Jacob.* Paris [: chez Rolet Le Duc, ruë S. Iacques, près la Poste,] 1644. 8°
89. *De bibliothecis atque archivis virorum clariss. libelli edidit J[oachim]. J[ohann]. Maderus*¹⁴¹. Helmsatadii [: typis ac sumptibus Georg-Wolfgangi Hammii, acad. typogr.,] 1702. voll. 2. 4°
90. *D[anieli]. Maichelii* introductio ad historiam literariam de praecipuis bibliothecis Parisiens. Cantabrigiae [: Typis academicis, Impensis Corn. Crownfield, celeberrimæ academiae typographi. Prostant apud Jacobum Knapton, Robert. Knaplock, & Paulum Vaillant, bibliopolas Londinenses,] 1721. 8°
91. *J[ohanni]. D[avidi]. Koeleri*¹⁴² Sylloge aliquot scriptorum de bene ordinanda et ornanda bibliotheca. Francofurti: apud Ioannem Stein bibliopol.: apud Ioannem Stein bibliopol.,] 1728. 4°
92. *Conseils pour former une bibliotheque peu nombreuse, mais choisie, par [Jean Henri Samuel] Formey.* Berlin [: chez Haude et Spener], 1756. 8°
93. *Monumenta typographica instaurata a J[ohann]. Chr[istian]. Wolfi*¹⁴³. Hamb[urgi: Sumtibus Christiani Heroldi,] 1740. voll. 2. 8°
94. *Bern[hard] a Malinkrot*¹⁴⁴ *De ortu ac progressu artis typographiae*¹⁴⁵. Coloniae Agripp[ae: apud Ioannem Kinchium, 1640] 1639¹⁴⁶. 4°
95. *Mar[ci]. Zuerii Boxhornii*¹⁴⁷ *de typographicae artis inventione.* Lugduni Batavor[um: ex officina Hieronymi de Vogel,] 1740. 4°
96. *De vera typographiae origine paraenesis, auct. Jac[ques] Mentelis*¹⁴⁸. Paris[iis: ex officina Roberti Ballard, architypographi rei musices regi, ad signum Parnassi Montis, in vico Sancti Ioannis Bellouacensis,] 1650. 4°
97. *D[aniel]. Guil. Molleri*¹⁴⁹ *dissert. Dr typographia*¹⁵⁰. Altorfii [: literis Schonnerstaedtianis,] 1692. 4°
98. *J[ohanni]. Chr[istiani]. Seitzii*¹⁵¹ *annus tertius artis typographicae.* Harlemi [: apud Isaacum et Ioannem Enschede, urbis ejusdem typographos publicos,] 1742. 8°
99. *Essai sur les monumens typographiques de J. Gutenberg, par Got[helf]. Fischer* [von Waldheim¹⁵²]. Mayence [: Wirth, an X,] 1802. 4°
100. *Éloge historique de J. Guttenberg, par J[ean Baptiste].-F[rançois]. Née* de la Rochelle¹⁵³. Paris [: chez D. Colas, imprimeur-libraire, rue du Vieux-Colombier, n. 26, faubourg St.-Germain,] 1811. 8°
101. *Lezione sopra la stampa*¹⁵⁴, da *Gius[epe]. Vernazza*¹⁵⁵. Cagliari [: nella Stamperia reale,] 1778. 8°

102. Appendice del medesimo [i. e. Vernazza] alla Lezione etc. Torino [: nella Stamperia Reale,] 1787. 8°
103. Atkyn's¹⁵⁶ Origin of printing and growth of printing. Lond[on: printed by John Streater for the author,] 1664. 4°
104. Palmer's¹⁵⁷ History of printing¹⁵⁸. London [: printed by the author, and sold by his widow at his late Printing-House in Bartholomew-Close: also by J. Roberts in Warwick-Lane, and by most booksellers in town and country,] 1732. 4°
105. The origin of printing in two essays, 1°. the substance of D. Middleton's dissertation on the origin of printing in England. 2° Meerman's account of the

A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 174, taip pat J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 2, p. 249.

138 Knygos autorius: Crusius, Thomas Theodor (1648–1728). Jis ir jo veikalas minimas

A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 154 išnašose.

139 Tikslus leidinio pavadinimas: *Thomae Crenii de furibus librariis dissertatio epistolica...*

140 Knygos autorius: Naudé, Gabriel (1600–1653). Jis minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 171, o p. 174 minimas ir šis veikalas; taip pat kelis kartus autoriu, bet ne jo veikalas minimas ir J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 2, p. 234, 303.

141 Knygos autorius: Mader, Joachim Johann (1626–1680). Jis ir jo veikalas minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 174.

142 Knygos autorius: Köhler, Johann David (1684–1755).

143 Knygos autorius: Wolf, Johann Christian (1689–1770). Jis ir jo veikalas minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 174; autorius, bet ne jo veikalas taip pat minimas J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 1, p. 100.

144 Knygos autorius: Mallinckrodt, Bernhard von (1591–1664). Leidinio frontispise nurodyta: Bernardus a Mallincrot.

145 Tikslus leidinio pavadinimas: *De ortu ac*

progressu artis typographicae...

146 Leidinio frontispise nurodyta 1639 m. data.

147 Knygos autorius: Boxhorn, Marcus Zuerius van (1612–1653).

148 Knygos autorius: Mentel, Jacques (1597–1671).

149 Knygos autorius: Moller, Daniel Wilhelm (1642–1712).

150 Tikslus leidinio pavadinimas: *Disputatio de typographia...*

151 Knygos autorius: Seitz, Johann Christian (?–1735).

152 Knygos autorius: Fischer von Waldheim, Gotthelf (1771–1853). Jis ir kiti jo veikalai minimi J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 1, p. 24, 37.

153 Knygos autorius: Née de la Rochelle, Jean Baptiste François (1751–1838).

154 Tikslus leidinio pavadinimas: *Lezione... sopra la stampa.*

155 Knygos autorius: Vernazza, Giuseppe (1745–1822).

156 Knygos autorius: Atkyns, Richard (1615–1677).

157 Knygos autorius: Palmer, Samuel (?–1732).

Jis ir jo veikalas minimas A. W. Bohatkiewicziaus

Veikale apie visuotinę bibliografiją, p. 174.

158 Tikslus leidinio pavadinimas: *The general history of printing from its first invention...*

- invention of the art etc.¹⁵⁹ 2^d edit. Lond[on]: printed for W. Bowyer and J. Nichols,] 1776. and Appendix. 8°
106. Corn[elis van]. Beughen¹⁶⁰ incunabula typographiae. Amstel[odami: apud Joannem Wolters, ex officina Wolfgang,]. 1688. 12°
107. Origine e progressi della stampa, da [Pellegrino Antonio] Orlandi¹⁶¹. Bologna [Superiorum permissu opus sic effigiatum suis formulis effecit finitum Constantinus Pisarius...] 1722. 4°
108. [Giovanni] B[ernardo]. de Rossi¹⁶² de hebraicae typographiae origine ac primitiis. Parmae [: ex Regio typographeo,] 1776. 4°
109. Eiusdem [i. e. B. de Rossi] Annales hebraeo-typographici. Parmae [: ex Regio Typographeo,] 1795. voll. 2. 4° --- Annali ebreo-tipogr. di Cremona. Parma [: dalla Stamperia Imperiale,] 1808. 4°¹⁶³
110. [Angeli Mariae] Quirini¹⁶⁴ liber singularis de optimorum scriptor. Editionibus, quae Romae primum prodierunt. Lindaug[iae: impensis Jacobi Ottonis,]. 1761. 4° / [Prierasas] 6. Pazdziern[ika] 1828¹⁶⁵.
111. L. Fr[ançois]. Xav[ier]. Laire¹⁶⁶ specimen historicum typographiae Romanae XV. saeculi. Romae [in typographio Zempeliano apud Montem Iordanum, kalendis Sextilibus] 1778. 8°
112. Catalogus librorum, qui ex typographia¹⁶⁷ S. congregationis de propaganda fide variis linguis prodierunt, cum praefatione Jo. Chr. Amadutii¹⁶⁸. Romae [: ex eodem typographio,] 1773. 8° et 1827. 16°
113. Venezia, la prima città fuori della Germania, dove si esercitò l'arte della stampa, dissert. di Jac. M[aria]. Paitoni¹⁶⁹. Venezia [: appresso Tommaso Bettinelli,] 1772. 4°
114. Della prima origine della stampa in Venezia, per opera di Giov. da Spira, da D[omenico]. M[aria]. Pellegrini¹⁷⁰. Venezia [: dalle stampe di Antonio Zatta,] 1794. 8°
115. Esame sui principj della francese ed ital. tipografia, ovvero storia critica di Nic. Jenson, da Giac[omo]. Sardini¹⁷¹. Lucca [: per conto della Nuova società tipografica, nella stamperia Bonsignori,] 1796[-1798]. voll. 3. fol. fig.
116. Della tipografia ferrarese, da Girol[amo]. Baruffaldi¹⁷². Ferrara [: per Giuseppe Rinaldi,] 1777. 4°
117. De typographia hebraica ferrariensi commentarius historicus, autore J. B. de Rossi¹⁷³. Parmae [: ex Regio typographeo,] 1780. 8°
118. Saggio de' memorie sulla tipografia parmense del secolo XV., del Iren. Affò¹⁷⁴ ... Parma [: dalla Stamperia reale,] 1791. 4°

Lap. 8r

119. Ang[elo] M[aria] Bandini de [Florentina] *Junctarum typographia eiusque censoribus*. Lucae: [Typis Francisci Bonsignori,] 1791. Voll. 2. 8° [išbraukta sąrašo sudarytojo ranka].
120. *Annali della tipografia fiorentina di Lorenzo Torrentino, da Dom[enico] Mo-
reni*. Firenze [: presso Niccolò Carli,] 1811. 8°
121. *Osservazioni tipografiche sopra i libri impressi in Piemonte nel secolo XV, del barone [Bartolomeo] Vernazza*. Bassano [: Tipografia Remondiniana,] 1807. 8°
122. *Della tipografia Perugina del secolo XV, lettera di G[iovanni] B[attista] Ver-
miglioli*. Perugia [: presso Carlo Baduel,] 1806. 8°
123. *Saggio storico-crit[ico] sulla tipografia mantovana del secolo XV, da
L[eonardo] C[ammillo] Volta*. Vinegia [: Coleti,] 1786. 4°
124. [Giovanni Tommaso Faccioli] *Catalogo ragionato de'libri stampati in Vicen-
za, e suo territorio nel secolo XV. [con un' appendice de' libri de' Vicenti-
ni, spettanti a Vicenza]*. Vicenza [: Vendramini Mosca, Giovanni Battista,] 1796. 8°

159 Knygos autorius: Bowyer, William (1699–1777). Knygoje yra Conyers Middletono (1683–1750) *Dissertation concerning the origin of printing in England* ir Gerardo Meermano (1722–1771) *Origines typographicæ*.

160 Knygos autorius: Beughem, Cornelis van (1639–1719?).

161 Knygos autorius: Orlandi, Pellegrino Antonio (1660–1727). Jis ir jo veikalas minimas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 174.

162 Knygos autorius: De Rossi, Giovanni Bernardo (1742–1831).

163 Vienoje pozicijoje aprašytos dvi knygos: Giovanni Bernardo de Rossi (1742–1831). *Annales Hebraeo-typographici sec. XV. descripsit fusoque commentario illustravit Joh. Bernardus De-Rossi...* Parmae: ex Regio Typographeo, 1795; Giovanni Bernardo de Rossi (1742–1831). *Annali ebreo-tipografici di Cremona distesi dal dottore G. Bernardo De-Rossi...* Parma: dalla Stamperia Imperiale, 1808.

164 Knygos autorius: Querini, Angelo Maria (1680–1755).

165 Žr. išn. 38, 40.

166 Knygos autorius: Laire, François Xavier (1738–1801). Jis dažnai minimas J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 1, p. 36, 37, 42; t. 2, p. 306.

167 Tikslus knygos pavadinimas: *Catalogus librorum qui ex typographio...*

168 Knygos autorius: Amaduzzi, Giovanni Cristoforo (1740–1792).

169 Knygos autorius: Paitoni, Giacomo Maria (1710–1774).

170 Knygos autorius: Pellegrini, Domenico Maria (1737–1820).

171 Knygos autorius: Sardini, Giacomo (1750–1811).

172 Knygos autorius: Baruffaldi, Girolamo (1740–1817).

173 Knygos autorius: De Rossi, Giovanni Bernardo (1742–1831).

125. Memorie Trivigiane¹⁷⁵ sulla tipografia del secolo XV, da P. Dom[enico] Mar[ia] Federici. Venezia [: Francesco Andreola,] 1805. 4°
126. Saggio epistolare sopra la tipografia del Friuli nel secolo XV, dal S. Ant[onio] Bartolini. Udine [: Pecile,] 1798. 4°
127. Saggio storico-critico sulla tipografia del regno di Napoli, di Lor[enzo] Giustiniani. Napoli [: Nella stamperia di Vincenzo Orsini, a spese del librario Vincenzo Altobelli,] 1793. 4°
128. La libreria de' Volpi e la stamperia cominiana illustrate [con utili e curiose annotations opera di don] Gaet[ano Cristoforo] Volpi. Padova [: appresso Giuseppe Comino,] 1756. 8¹⁷⁶
129. Annali della tipografia volpi-cominiana colle notizie intorno la vita e gli studj de' fratelli Volpi, da Fortunato Federici. Padova [: Nel Seminario,] 1809. 8° – Appendice [agli annali della tipografia Volpi-Cominiana dell' Abate Fortunato Federici pro-bibliotecario della I. R. Università' di Padova. Padova: Nel Seminario,] 1817-
130. Vita [del cavaliere] G[iambattista] Bodoni [tipografo Italiano], scritta du Gius[eppe de] Lama. Parma [: Dalla Stamperia Ducale,] 1816. Voll. 2. 4°
131. Annals of Parisian typography, containing an account of the earliest typographical establishments of Paris [Notices and illustrations of the most remarkable productions of the Parisian Gothic Press] etc. by rever. William Parr Greswell. Lond[on: printed for Cadell and Davies; Longman and Co.; Lackington and Co.; R. H. Evans; and J. and W. Lowndes, Booksellers,] 1818. 8° fig.
132. H[enrici] Stephani¹⁷⁸ epistola [qua ad multas multorum amicorum respondet,] de suae typographiae statu etc. Parisiis [: Excudebat H. Stephanus,] 1569. 8°¹⁷⁹
133. Dissertation sur l' origine et les progrès de l'imprimerie, en Franche-Comté pendant le quinziesme siècle (par le P[ère] Laire). Dole [: De l'imprimerie de Jof.-Fr.-Xav. Joly, Imprimeur de la Ville,] 1785. 8°
134. Diosdado Cab[allero] Raym[undo] de prima typographiae hispanicae aetate [specimen]. Romae [: apud Antonium Fulgonium,] 1793. 4°
135. [A] dissertation concerning the origin of printing in England by by Conyers Middleton. Cambridge [: printed for W. Thurlbourn,] 1735. 4°
136. Dissertation sur l'origine de l'imprimerie en Angleterre, [traduite de l'anglais du docteur] Middleton, par D. G. Imbert. Paris [Londres: Et se trouve à Paris, chez D. C. Couturier,] 1775. 8°

137. [A] dissertation upon english typographical founders and founderies, by Edw[ard] Rowe Mores. London [: printed by E. R. Mores,] 1776. 8°¹⁸⁰
138. Jos[eph] Ames and W[illiam] Herbert's typographical antiquities [or an historical account of the origin and progress of printing in Great Britain and Ireland in three volumes]. Lond[on: printed for the editors, and sold by T. Payne and son, Benjamin White etc.,] 1785. Voll. 3. 4°¹⁸¹
139. Biographical memoirs of William Ged, including a particular account of his progress in [the art of] block-printing. London [: printed by and for J. Nichols,] 1781. 8°
140. Jo[annis] O. Alnandri historiola artis typographicae in Suecia [publica et solenni exercitatione sub moderamine Celeberrimi viri M. Fabiani Törner, eloq. profess. regii & ord. Upsaliae anno MDCCXXII mense Junio primum proposita]. Rostochi [et Lipsiae: apud Mart. Christoph. Schwechtenium,] 1725. 8°
141. Jo[hanni] Dan[ieli] Hoffmanni de typographiis earumque initiis et incrementis in Regno Poloniae et [M. D.] Lithuaniae [cum variis observationibus rem literariam et typographicam utriusque gentis aliqua ex parte illustrantibus]. Dantisci [: apud Geor. Marc. Knochium,] 1740. 4°¹⁸²
142. The history of printing in America, with a biography of printers, and an account of new-papers, to which is prefixed a concise view of the discovery and progress of the art in other parts of the world, [in two volumes] by Isaiah Thomas. Worcester [: from the press of Isaiah Thomas, Jun. Isaac Sturtevant, printer,] 1810. Voll. 2. 8°

Lap. 8v

143. Seb[astian] Seemilleri exercitatio de lat[inorum] Bibliorum cum nota an[ni] 1462. Impressa duplici editione Moguntina. Ingolstadii [: Haberberger,] 1785. 4°

174 Knygos autorius: Affò, Ireneo (1741–1797).
175 Org. Trivigigiane.

176 2012 m. kainavo 1500 EUR, žr. *Libreria Docet di Rabiti Loris (Bologna, BO, Italien)*. Prieiga internetu: <<https://www.abebooks.de/LIBRERIA-VOLPI-STAMPERIA-COMINIANA-illustrate-utili/15375040040/bd>>.

177 Org. Giust.

178 Dar žr. Robert Estienne.

179 Autorius, bet ne veikalas, minimas

A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 157.

180 Išspausdinta vos 80 egz. tiražu.

181 Pirmoji knygos laida pasirodė 1749 m.

182 Veikalas ir jo autorius minimas A. W. Bohatkiewicziaus darbe *Veikalas apie visuotinę bibliografiją*, p. 178, taip pat Joachimo Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygų*, t. 1, p. 162–164, 183; t. 2, p. 108, 205, 2017 ir kt.

144. Eiusdem de bibliis polyglottis complutensibus notitia hist[orico] crit[ico] litter[aria]. Ingolstad [: Haberberger,] 1785. 4°
145. Notice d'un livre imprimé à Bamberg en 1462., par Camus. Paris [:Baudoin], 1799. 4° fig. [išbraukta sudarytojo ranka].
146. Notizie bibliografiche intorno a due rarissime edizioni del secolo XV. Di Angelo Pezzana. Parma [: Tipi Bodoniani, 1808]. 8°
147. Jo[hani] Conr[adi] Zeltneri¹⁸³ theatrum virorum erudit[orum] qui speciatim typographiis laudabilem operam praestiterunt. Norimbergae [: Felsecker,] 1720. 8°
148. Fr[ederici] Roth-Scholtzii icones bibliopolarum et typographorum. Norimbergae [et Altdorfii: apud haeredes Joh. Dan. Tauberi,] 1726. Fol.
149. Recherches sur l'origine et le premier usage des registres, des signatures, des réclames et des chiffres de pages dans les livres imprimés (par [Gervais-François] Magné de Marolles). Paris [: Barrois l'aîné,] 1783. 8°– Item: Nouvelle observations [sur les signatures, contenant des additions et corrections aux Recherches précédentes]
150. Aug[usti] Beyeri emoriae historico-criticae librorum rariorum. Dresdae [et Lipsiae: apud Fridericum Hekel,] 1734. 8°
151. S[amuel] Engel, bibliotheca selectissima [sive Catalogus Librorum in omni genere Scientiarum rarissimorum]. Bernae [: Typis Francisci Sam. Faetscherin,] 1743. 8°¹⁸⁴
152. Th[eophili] Sinceri notitia [historico-critica] librorum veterum rariorum. Franc[furt und Leipzig: bey Johann Paul Krauz Buchhändler in Wien,] 1753. 4°¹⁸⁵
153. Musaeum typographicum, [seu Collectio in qua omnes fere libri rarissimi; notatuque dignissimi accurate recensentur] a [Guillelmo Francisco] Rebude (de Bure). Paris [: a Guillelmo Francisco Rebude, juniore, Bibliopola Parisiens,] 1755. 12°¹⁸⁶ [išbraukta iš sąrašo sudarytojo ranka]
154. Bibliographie instructive [ou Traité de la connoissance des livres rares et singuliers] etc. par G[uillaume] Fr[ançois] De Bure. Paris [: chez Guillaume-François De Bure le Jeune, Libraire, Quai des Augustins,] 1763–[1768]. Voll. 7. 8°¹⁸⁷
155. Dictionnaire typographique des livres rares, par J[ean] B[aptiste] L[ouis] Osmont. Paris [: chez Lacombe,] 1768. Voll. 2. 8°
156. Allgemeines bibliographisches Lexicon etc. von F[riedrich] A[dolf] Ebert. Leipzig 1820¹⁸⁸ syg. in 4°

157. Deutsche Bücherkunde etc. [oder Alphabetisches Verzeichniss der von 1750 bis Ende 1823 erschienenen Bücher] von Christ[ian] Gott[ob] Kayser, Nebst einer Vorrede über die Geschichte der litterarischen Waarenkunde von F[riedrich] A[dolf] Ebert. Leipzig [: Joh. Friedr. Gleditsch,] 1825[–1827]. Voll. 2. 4° ---/ [Prierašas] 24 lipca 1829¹⁸⁹.
158. Historia drukarń w Królestwie Polskiem i Wielkiem Xięstwie Litewskiem, jako i w krajach zagranicznych, w których dzieła polskie wychodziły, przez J[erzego] S[amuęla] Bandkie. [T. 1–3]. W Krakowie [: Drukarnia Józefa Mateckiego,] 1826. 8° / [Prierašas] kup[iona] 1827¹⁹⁰.
159. De l'invention de l'Imprimerie, ou analyse des deux ouvrages publiés sur cette matière, par M. [Gerard] Meerman¹⁹¹, avec des notes historiques et critiques. Suivi d'une notice etc. Paris [: F. Schoell,] 1809. 8° / [Prierašas] dostawione 14. Xbr[a] 1826¹⁹².

183 Minimas *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 173.

184 *Bibliotheca selectissima* – tai mėginimas apibrėžti, kaip tyrinėtojai suprato ir interpretavo terminą „ypač reta knyga“ XVIII amžiuje. Veikale taip pat publikuojami Apšvietos epochos kolekcijų ir aukcionų retų knygų sąrašai.

185 *Veikale apie visuotinę bibliografiją* (p. 175) minimas kitas šios autoriaus, kurio pavardė Georg Jacob Schwindel, veikalas *Bibliotheca historico-critica*. Norimbergae, 1736; taip pat *Thesaurus bibliothecalis*. Norimbergae, 1738–1739, 4 vol., 4°.

186 De Bure *Musaeum Typographicum* buvo vienas populiariausių vadovų knyginininkams ir bibliografams XVIII a. Prancūzijoje, jame publikuojamas 510 retų knygų, išspausdintų 1457–1737 m., sąrašas.

187 Veikalas minimas *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 212.

188 Greičiausiai tai F. A. Eberto *Allgemeines bibliographisches Lexicon*. Leipzig: F. A. Brockhaus, 1821–1830. A. W. Bohatkiewiczzius, regis, šį veikalą vadino *Lerbbuch der bibliographie*, Vol. 1–2 pažymėdamas, kad jis „dar nepažįstamas ir darbe cituojamas „iš katalogu“, žr. *Veikalas apie visuotinę bibliografiją*, p. 182.

189 *Bibliotekos dienynė* nurodyta, kad 1829 m. liepos 24 d. knyginininkas Glücksbergas, vykdydamas senus įsipareigojimus, VUB pagal registrą perdavė 20 tomų knygų, tačiau dar liko skolingas 110 rub. sidabru. Kartu šis knyginininkas VUB dovanavo *Wzory pism rozmaitych gizerni i drukarni N. Glücksberga Xięgarza i Typografa Królewsko-Warszawskiego Uniwersytetu*. Warszawa, 1829, žr. *Bibliotekos dienynas*, lap. 43v–44v.

190 Knyga (3 tomai) nupirka 1827 m. gegužės 11 d. iš gatvės bukinisto Benjamino Wulfowicziaus už 3 rub. sidabru, žr. *Bibliotekos dienynas*, lap. 26v.

191 Remiantis čia pateikta bibliografinė informacija galima teigti, kad A. W. Bohatkiewiczzius minimas Meermanas tapatintinas ne su Janu Meermanu, bet Gerardu Meermanu (1722–1771), žr. *Veikalas apie visuotinę bibliografiją*, p. 174, 198.

192 *Bibliotekos dienynė* nurodyta, kad 1826 m. gruodžio 14 d. pagal seniau duotą Glückbergui bibliografijos knygų, kurias reikėtų atgabenti, sąrašą jis atsiuntė iš Varšuvos 10 vnt., taip pat kad bendras įsigytinų bibliografijos knygų sąrašas, duotas Glückbergui, saugomas VUB kaip priedas prie gautų knygų, žr. *Bibliotekos dienynas*, lap. 23r. Veikalas 1826 m. spalio 12 d. data nurodytas

160. *Traité de la Typographie* par Henri Fournier¹⁹³. Paris [: Fournier,] 1825. In 8° / [Prierašas] dostawione 14. Xbr[a] 1826¹⁹⁴.
161. *Manuel pratique et abrégé de la Typographie française*. Par M[arcellin-Aime] Brun. À Paris [: Didot,] 1825. 12° / [Prierašas] dostawione 14. Xbr[a] 1826¹⁹⁵.
162. *L'art de la Lithographie, ou instruction pratique contenant la description claire et succincte des différens procédés à suivre pour dessiner, graver et imprimer sur pierre etc.* Par M. Aloys Senefelder. Munich [: chez l'auteur,] 1829. 8° / [Prierašas] dostawione 14. Xbr[a] 1826¹⁹⁶.

Lap. 9r

163. *Répertoire bibliographique universel, contenant la notice raisonnée des Bibliographies spéciales [publiés jusqu'à ce jour] etc.* Par Gabriel Peignot. Paris [: Antoine-Augustin Renouard,] 1812. 8°¹⁹⁷ / [Prierašas] dostawione 14. Grudn[ia] 1826¹⁹⁸.
164. *Essai sur l'origine unique et hiéroglyphique des Chiffres et des lettres de tous les peuples etc.* Par de [Charles-Hippolyte] Paravey. Paris [: Treuttel et Wurtz,] 1826. In 8°¹⁹⁹ / [Prierašas] 7 Marca 1827²⁰⁰.
165. *Manuel de la Typographie française, ou Traité complet de l'imprimerie, ouvrage utile aux jeunes typographes, aux libraires et aux gens de lettres, par P[ierre-Adolphe] Capelle, inspecteur de l'imprimerie et de la librairie, imprimé sous la direction typographique de Rignoux.* Paris [: Rignoux,] 1826. (chez Rignoux, et chez le frères Baudouin). In 4° / [Prierašas] 1re livraison. 6. Pazdz[iernika] 1828²⁰¹.
166. [Primera parte de las] diferencia[s] de libros [que ay en el Universo], à [Alejo] Venegas de Busto. Toleda [: Juan de Ayala,] 1546. 4°²⁰².
167. Theoph[ili] Raynaudi [ex Societatis Iesu] Erotemata de bonis ac malis libris, [deque iusta aut iniusta, eorumdem confixione. Cum indicibus necessariis]. Lugd[uni: sumptibus Ioan. Antonii Huguetan, & Marci Antonii Rauaud,] 1653. 4°
168. *Catalogus librorum [qui in bibliopolio officinae] D[anielis] Elzevirii [venales extant].* Amstel[odami: ex officina Elseviriana,] 1674. 12°²⁰³
169. Val[entini] Henr[ici] Vogleri Introductio [universalis] in notitiam [generis] bonor[um] Scriptor[um] Cum notis [et augmento] Henr[ici] Meibomii. Helmstad[ii: typis & sumptibus Georg-Wolfgangi Hammii, Acad. Typogr.,] 1691. 4°
170. *Notitia historico-litteraria de libris ab artis typographicae inventione usque ad a[nnum] M[CCCCLXXVIII] impressis [in bibliotheca Liberi, ac Imperialis*

Monasterii ad SS. Udalricum et Afram Augustae extantibus], à Maiedo [Placidi] Braun. Augustae Vindelicor[um: sumptibus Fratrum Weith,] 1788²⁰⁴. Voll. 2²⁰⁵. 4°

171. La chasse aux bibliographes et aux antiquaires mal avisés [suite de beaucoup de Notes critiques sur l'histoire de l'ancienne Typographie]. Lond[res: chez N. Aphobe,] 1789. Voll. 2 (p[ar un des élèves de M.] l'abbé Rives²⁰⁶) –²⁰⁷

Glücksbergo registre, kainavo 2 rub. 70 kap., žr. *Comptes avec l'Université* [Bibliotekos sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve ir knygy nu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF–115, lap. 2r.

193 Remiantis čia pateikta bibliografinė informacija galima teigti, kad *Veikale apie visuotinę bibliografiją* p. 175 ir 183 minimas Fournier gali būti tapatinamas ne su Pierre Simon Fournier, bet Henri Fournier.

194 Veikalas 1826 m. spalio 12 d. data nurodytas Glücksbergo registre, kainavo 2 rub. 70 kap., žr. *Comptes avec l'Université* [Bibliotekos sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve ir knygy nu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF–115, lap. 2r.

195 Veikalas 1826 m. spalio 12 d. data nurodytas Glücksbergo registre, kainavo 2 rub., žr. *Comptes avec l'Université* [Bibliotekos sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve ir knygy nu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF–115, lap. 2r.

196 Veikalas 1826 m. spalio 12 d. data nurodytas Glücksbergo registre, kainavo 2 rub. 30 kap., žr. *Comptes avec l'Université* [Bibliotekos sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve ir knygy nu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF–115, lap. 2r.

197 A. W. Bohatkiewicziaus rėmėsi būtent šiuo Peignot veikalu, žr. *Veikalas apie visuotinę bibliografiją*, p. 154. Tiesa, VUB iš Zavadzkie 1827 m. kovo 17 d. dar gavo *Manuel du Bibliophile p. Peignot, a Dijon*, 1823, voll. 2, žr. *Bibliotekos dienynas*, lap. 25r.

198 Veikalas 1826 m. spalio 12 d. data nurodytas Glücksbergo registre, kainavo 2 rub. 70 kap., žr. *Comptes avec l'Université* [Bibliotekos sąskaitos su T. Glücksbergo spaustuve ir knygy nu]. LMAVB RS, f. 9, b. BF–115, lap. 2r.

199 A. W. Bohatkiewicziaus rėmėsi šiuo darbu, žr. *Veikalas apie visuotinę bibliografiją*, p. 166,

išn. „q“.

200 Bibliotekos dienyne nurodyta, kad Emanuelis Glücksbergas 1827 m. kovo 7 d. VUB atidavė atgabentas bibliografijos srities knygas pagal katalogą, kuris jam buvo pateiktas anksčiau – iš viso 10 vnt., taip pat vieną teologijos knygą. Visos knygos kainavo 29 rub. 75 kap., žr. *Bibliotekos dienynas*, lap. 25r.

201 Bibliotekos dienyne nurodyta, kad knyginkas Glücksbergas 1828 m. spalio 6 d. VUB atidavė kartu su sąrašu atgabentas knygas – iš viso 57 tomus. Už jas jam reikia sumokėti 307 rub. ir 13,5 kap. sidabru. Taip pat kreipiamasi į Universiteto vadovybę su prašymu išmokėti (Glücksbergui nuolankiai prašant ir spaudžiant) nurodytą sumą, nes biblioteka dėl didelių papildomų išlaidų savo sąskaitoje (fundacijoje) nebeturi lėšų. Žr. *Bibliotekos dienynas*, lap. 37v.

202 Veikalas minimas *Dictionnaire raisonné bibliologie par G. Peignot*. Paris, Chez Madame Villier, 1804, p. 154, kuriuo, galimas daiktas, rėmėsi sąrašo sudarytojas.

203 Katalogas iš septynių dalių, kuriose suregistruota: Libri theologici, Libri juridici, Libri medicinae, Libri miscellanei, Livres françois, Livres italiens, espagnols et anglais, Livres allemands.

204 Originale 1787 m.

205 Antrojo tomo aprašas: Notitia historico-literaria de libris ab anno MCCCCLXXX usque ad annum MD. impressis in bibliotheca Liberi, ac Imperialis Monasterii ad SS. Udalricum et Afram Augustae extantibus. Pars secunda operis. Augustae Vindelicorum: Sumptibus Fratrum Weith, 1788. Autorius (Placidus Braun) nurodytas įžanginiame žodyje skaitytojui.

206 Org. Rive.

172. Notitia librorum rarissimorum geographiae, a Christ[opheri] Th[eophili] De Murr. Norimb[ergae,] 179[0]²⁰⁸. 8°
173. Cours élémentaire de Bibliographie, [ou la science du bibliothécaire. Ouvrage mis à la portée des élèves des lycées et des écoles secondaires] p[ar Claude François] Achard [, bibliothécaire de Marseille]. Marseille [: De l'imprimerie de Joseph Achard fils et Compagnie,] 1806[-1807]. Voll. 3. 8°²⁰⁹
174. [Simon Bérard] Essai bibliographique sur les éditions des Elzéviros les plus précieuses et les plus recherchées [, précédé d'une notice sur ces imprimeurs célèbres]. Paris [: De l'imprimerie de Firmin Didot,] 1822. 8°
175. Joh[annis] Olearii Oratio de Bibliothecis earumque origine, necessitate et usu [, habita in inclyta schola Halensi inter primordia Novi operis] etc. Halae Sax[onum: Typis Christophori Bismarci,] 1615. 4°²¹⁰
176. Joh[annis] Lomeieri [Ecclesiae Deutechomiensis pastore] de Bibliothecis liber singularis. Zutphinae [: apud Henricum Beerren,] 1669. 8°
177. Th[eodoor] J[ansson] ab Almelveen Bibliotheca promissa et latens [huic subjunguntur Georgii Hieronymi Velschii de scriptis suis ineditis epistulae] etc. [Gadae: apud Justum ab Hoeve, 1688]
178. M. Rudolphi Martini Meelfuhreri Accessiones ad Th[eodori] I[ansonii] ab Almelveen Bibliothecam prom[issam] et lat[entem]. Norimb[ergae et Lipsiae,] 1699. 8°
179. Rud[olphi] Capelli Lectionum bibliothecarum memorabilium syntagma [, continens dissertationes quasdam de bibliothecis, libris, litteris, et litteratis] etc. Hamb[urgiae: sumptibus Geo. Wolfii,] 1682. 12°
180. Burc[ardi] Gotth[elffi] Struvii Epistola ad Chr[istophorum] Cellarium, qua bibliothecas iisque praefectos summo omniaevo in honore habitas horumque dignitatem profitetur. Jenae [: apud Joh. Bielckium,] 1696. 12°²¹¹
181. Matth[ias] Nic[olaus] Kortholt de Bibliothecis maxime publicis utiliter adeundis paraenesis. Giessae Hassor [: Vulpius,] 1716. 4°²¹²
182. Chr[istian] Gottl[ieb] Buder de bibliothecis publicum ad usum legatis [breuiter strictimque disserit ac sub hoc argumento a Serenissimis Saxoniae Enestinae Ducibus conseruatoribus Academiae lenensis] dissert[at]io. Jenae [: Litteris Ritterianis,] 1723. 4°²¹³
183. Oliverii Legipontii Dissertat[iones] Philologico-bibliographicae, in quibus de adornanda et ornanda biblioth[eca], nec non de m[anu]s[cripti]s, librisque rariorib[us] et praestantiorib[us] disseritur. Norimb[ergae: Lochnerus & Mayer,] 1747. 4°²¹⁴

184. Discours sur les bibliothèques publiques, par le père [Yves] Valois. Brescia [: chez J. M. Rizzardi,] 1751. 8°
185. Dissertation sur les bibliothèques publiques, [avec une table alphabétique] etc. (Par le président [Jacques-Bernard] Durey de Noinville) Paris [: chez H. Chaubert et Hérrisant,] 1758. 8°

Lap. 9v

186. Essai sur la Bibliographie et sur les talents du bibliothécaire, par M. Parent. Paris [: Imprimerie-libraire chrétienne,] an IX [1801]. 8°
187. Catalogus librorum bibliothecae civitatis Amstelodamensis etc. Amstelodami [: ex typographia Ravesteniana,] 1622. 4°
188. [Catalogus] bibliothecae publ[icae] Amstelod[amensis] ib[idem]. [Amstelodami: apud Casparum Commelinum,] 1668. 4°
189. Catalogi libror[orum] M[anu]s[criptorum] Angliae et Hiberniae in unum collecti cum ind[ice] alph[abetico] (editore Eduardo Bernard). Oxoniae [: E Theatro Sheldoniano,] 1696–[169]7. Fol.
190. Artis diplomaticae primae lineae. In usum auditor[um] duxit Ier[emias] Jac[obus] Oberlinus. Argentorati [: Typis Phil. Jacob Dannbach,] 1788. 8°²¹⁵
191. J[ohann] Ch[ristoph] Gatterer oratio de artis diplomat[icae] difficultate [quum munus publici professoris capesseret]. Norimb[ergae: Fleischmann,] 1757. 4°
192. -----eiusd[em]. Elementa artis diplomat[icae] Universa[li]s [cum tabulis XII. Aeri incisus]. Gott[ingae: apud viduam b. Vandenhoeckii,] 1765. 4°
193. -----eiusd[em]. Commentatio diplomatica de methodo aetatis codicum manuscr[iptorum] definiendae [cum VII. tab. lecta d. 18. Nov. 1786. In: Commentationes Societatis Regiae Scientiarum Gottingensis antiquiores, Bd. 8, anni 1785 et 1786, p. 85–121]. Gott[ingae,] 1786. 4°

207 Formatas nenurodytas.

208 Org. data užrašyta 179.

209 Veikalo 1-as tomas minimas ir komentuoja-
mas A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 182–183.

210 Darbas minimas A. W. Bohatkiewicziaus
Veikale apie visuotinę bibliografiją, p. 174.

211 Autorius, bet ne šis darbas minimas
A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 154, 157, 171 ir kt.

212 Knygos aprašas identiškas Gabrielio Peignot
Repertoire bibliographique universel. Paris, 1812,
p. 36.

213 Autorius, bet ne šis darbas minimas J. Lelewe-
lio tekste „Kas yra bibliografija“, p. 213.

214 Darbas minimas A. W. Bohatkiewicziaus
Veikale apie visuotinę bibliografiją, p. 175.

215 Autorius, bet ne darbas minimas
A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 173.

194. [Giovanni Crisostomo Trombelli] *Arte di conoscere l'età de' codici latini e italiani*. Bologna [: Nella stamperia di S. Tommaso d'Aquino,] 1778. 4°
195. *Annuaire de la librairie*, par Guill[aume] Fleischer. [A Paris: de l'imprimerie de Baudouin, chez Levrault frères, 1802] 2me volume. 8°
196. Trithemii Jo[annis] *Annales monasterii Hirsaugiensis ad a[nnum] 1514 [nunc primum è manuscr. codd. Monasterii Sancti Galli editi] Typis monast[er]ii S. Galli 1690. [2 voll] Fol.*²¹⁶
197. *Polygraphie et universelle esriture cabalistique* de [M.] I. Trithême [Abbé], trad[ui]cte par Gabr[iel] de Collange [, natif de Tours en Auuergne]. Paris [: Pour Iaques Keruer demeurant en la ruë saint Iaques, Imprimé à Paris, par Benoist Prevost,] 1561. 4°²¹⁷
198. J[ohann] G[eorg] Schelhorn's *Anleit[ung] f[ür] Bibliothekare und Archivare*. Ulm [: Auf kosten der Stettinischen Buchhandlung,] 1788–91²¹⁸. 2 Th[ei]le. 8°²¹⁹
199. Alb[recht] Ch[ristoph] Kayser, *üb[er] d[ie] manipulation bey d[er] einricht[ung] e[iner] Bibliothek [und der Verfertigung der Bücherverzeichnisse] etc.* Bayr[reuth: In Verlag der Zeitungsdruckerei,] 1790. 8°
200. F[riedrich] K[arl] G[ottlob] Hirsching's *Nachrichten v[on] Sehenswürdig[en] Gemälde – u[nd] Kupferstichsamml[ungen], Münz-, Gemmen-, Kunst- u[nd] Naturalienkab[ineten, samlungen von modellen, maschinen, physikalischen und mathematischen Instrumenten] etc.* [6 Bände. Erlangen: Den Johann Jakob Palm,] 1786–92.
201. M[i]ch[ael] Denis *Grundr[iss] d[er] Bibliographie [oder bücherkunde, nach welchem an der k. k. Theres...].* Wien [: Johann Thomas von Trattner,] 1774. 8°²²⁰
- 202[1]. (C[hristian] K[arl] Am Ende) *Freymüth[ige] Betracht[ungen] üb[er] alte u[nd] neue Bücher, nebst ein[igen] ungedruchten Sachen, Auszügen u[nd] Anmerk[ungen] von Z. Augsb[urg: Bei Eberhard Kletts sel. Witwe und Frank,] 1784.*
- 202 [2]. P[aul] Jac[ob] Bruns *Beytr[äge] z[ur] krit[ischen] Bearbeit[ung] unbenutzter alter Handschriften, Drucke u[nd] Urkunden [erstes stück].* Braunschweig: Reichard,]. 1802–3. 8°
203. H[einrich] W[ilhelm] Lawätz *Handb[uch] f[ür] Bücherfreunde u[nd] Bibliothekare etc.* [Handbuch zum Gebrauch, derjenigen die sich von der Gelehrsamkeit überhaupt einige Bücherkenntnis zu erwerben wünschen. Bd. 1–3]. Halle [: Johann Jacob Gebauer,] 1788–90²²¹. 8°²²²

204. J[ohann] F[riedrich] Jugler Bibliotheca historiae litterariae selecta [olim titulo introd. in notitiam rei litterariae et usum bibliothecarum insignita, cujus primas lineas duxit B. G. Struvius, 3 vol.] etc. Jena 1754–63. 8^{o223}
205. Ideale[iner] Litterargeschichte, nebst[e] inemabrisseiner] Litterarg[eschichte] d[er] neuern zeit v[on] I[ohann] Andr[eas] Ortloff. Erl[angen]: Bey Iohann Christian Schubart,] 1800. 8°
206. Ueb[er] d[ie] Geschichte d[er] Wissensch[aften] u[nd] Künste, v[on] I[ohann] A[ndreas] Ortloff [Hofrath und Polizeydirector zu Coburg]. Cob[urg]: Bei Rudolph August Wilhelm Ahl,] 1807. 8°
207. I[ohann] Neeb, üb[er] d[en] in verschied[enen] Epochen d[er] Wissenschaften allgemein herrschenden Geist u[nd] s[eine]n Einfluss auf dieselben. Frankf[urt] a[m] M[ain]: In der Andreäischen Buchhandlung,] 1795. 8^{o224}
208. Marq[uis] Jean-Baptiste de Boyer] d'Argens Histoire de l'esprit humain [ou memoires secrets et universels de la Republique des Letters] etc. [Vol. 1–7]. Ber[lin]: chez Haude et Spener,] 1765–8. 8°
209. Entwurf literar[isch-] bibliograph[ischer] Vorlesungen f[ür] d[as] k[ays]erl.] k[önigl.] Militärkadettenhaus. Wienerisch Neustadt, 1792. 8°

216 Autorius, bet ne veikalas minimas

A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 174. Galimas daiktas, kad pagal bibliografinius šaltinius aprašyto veikalą pavadinimas toks: Joannis Trithemij. *Spanheimensis Annalium Hirsaugiensium, opus nunquam hactenus editum, & ab eruditis semper desideratum. Complectens historiam Franciae et Germaniae, gesta imperatorum, regum, principum, episcoporum, abbatum, et illustrium virorum. Nunc primum in gratiam, et utilitatem eruditorum è manuscriptis Bibliothecae Monasterij S. Galli publicae luci datum*. Vol. 1–2. Typis ejusdem Monasterij S. Galli, Excudebat Joannes Georgius Schlegel, anno MDCXC (1690).

217 Autorius, bet ne veikalas minimas

A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 174, 176, taip pat J. Lelewelio *Dvejete bibliografinių knygy*, t. 2, p. 240, 254.

218 Pirmasis veikalas tuo pačiu pavadinimu tomas buvo išleistas 1788 m., antrasis – 1791 m.

219 Autorius, bet ne veikalas minimas

A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 174.

220 Autorius ir veikalas minimi A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 182 (nurodyta 1775 m. išleidimo data).

221 1790 buvo išleista kita veikalas dalis pavadinimu *Handbuch für Bücherfreunde und Bibliothekare*. Teil 1, Band 4: Verzeichnis einzelner Lebensbeschreibungen berühmter Gelehrten und Schriftsteller älterer und neuerer Zeiten. Abt. 2, Halle: J. J. Gebauer, 1790.

222 Darbas parengtas remiantis Johanno Michaelio Franckes katalogu *Catalogus Bibliothecae Bunavianae*.

223 Veikalas ir autorius, kaip Struvijaus sekėjas ir perdirbinėtojas, minimi J. Lelewelio tekste *Kas yra bibliografija*, p. 213.

224 Veikalas ir autorius minimi A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 176, išn. x.

210. Essai sur l'origine de la gravure en bois et en taille-douce, et sur la connoissance des estampes des 15e et 16e siècles etc. par [Hendrik] Jansen. Paris [: chez F. Schoell,] 1808. Tome 2d in 8°
211. [Catalogus] Bibliotheca[e] Bunaviana[e]. T. I. Auctores antiquos sacros et prophanos opera varia, script[ores] Historiae litterariae etc exhibens. In partes tres totidemqu volumina distributus. – T. II. – T. III. Vol. 1–3. (auctore Joanne [Michaele] Franckio)²²⁵. Lipsiae [: Impensis viduae B. Casp. Fritschii, typis Breitkopfianis,] CIOCCCL[1750] – LVI[1756]. Voll. 6²²⁶. 4°

Įteikta 2017 m. rugsėjo 28 d.

²²⁵ Veikalas ir autorius minimi A. W. Bohatkiewicziaus *Veikale apie visuotinę bibliografiją*, p. 175 (nurodyti 4 tomai). Informaciją apie šį veikalą *Sąrašo* sudarytojas ėmė iš Gabrielio Peignot *Repertoire bibliographique universel*. Paris, 1812, p. 86 (nurodyti trys tomai, rišami į 6 ar 7 vnt., plg. *Sąrašo* aprašą: 3 tomai+3 tomai=6 tomai. Ši ir kitos aplinkybės rodytų, kad sąrašo sudarytojas

buvo L. Sobolewskis, o pildytojas (vykdytojas) – A. W. Bohatkiewiczius – A. P.

²²⁶ Grafo Heinricho von Büнау (1697–1762) bibliotekos katalogas. Katalogas tritomis, bet dažniausiai buvo rišamas į 6 ar 7 tomus. Kataloge suregistruotos knygos buvo saugomos Drezdeno karališkojoje bibliotekoje.